

CONSILIUL NAȚIONAL AL PERSOANELOR VÂRSTNICE

Contribuția mass-media la informarea
instituțiilor responsabile în vederea
soluționării problemelor persoanelor
vârstnice

decembrie

2013

Cuprins

Introducere	3
<u>Capitolul 1</u> Problemele persoanelor vârstnice reflectate în presa on-line din România în anul 2013	5
1.1. Pensii	5
1.2. Sănătate	15
1.3. Asistență socială	23
1.4. Statistică	27
<u>Capitolul 2</u>	
Statistica articolelor în presa on-line din România	35
2.1. Distribuția articolelor pe ziare	35
2.2. Distribuția articolelor pe domenii de interes	36
2.3. Frecvența publicării articolelor pe intervalul ianuarie – decembrie 2013 ..	39
Concluzii	40
Propuneri	42
Bibliografie	44

Publicațiile on-line - „fratele cel mic” al presei tradiționale

Un studiu realizat de Biroul Român de Audit al Tirajelor arată că în România, 5,3 milioane de persoane din mediul urban au o conexiune internet acasă. Dintre aceștia, 3,8 milioane de români care locuiesc la oraș intră zilnic pe internet¹.

Dintre toți acești utilizatori de internet, o categorie, care este din ce în ce mai numeroasă o reprezintă cititorii de ziare on-line. Ei sunt ”devoratori” de pagini web ale publicațiilor, ale posturilor de televiziune sau de radio sau ale portalurilor de știri. Toți aceștia formează un obiectiv care îi obligă pe producătorii de media să-și schimbe oferta, să apeleze din ce în ce mai mult la informația livrată sub formă electronică.

Publicațiile on-line a apărut în România ca ”fratele mai mic” al presei tradiționale, pentru a repeta anumite știri, pentru a detalia, pentru a prezenta, eventual, anumite materiale video. Cu timpul, edițiile on-line ale ziarelor și chiar cele ale televiziunilor au început să-și capete propria identitate, propria politică editorială. Desigur, nu este valabil pentru toate site-urile, deoarece între două apariții succesive ale unui cotidian trec 24 de ore. Foarte mult pentru societatea contemporană, când evenimentele se petrec cu rapiditate. În lupta pentru întâietatea informației, dintre presă și audiovizual, publicațiile on-line au început să joace un rol tot mai important.

Așa se face că edițiile electronice ale publicațiilor, dar și cele ale posturilor de radio și televiziune, încep să fie actualizate extrem de repede după petrecerea evenimentului, „luând fața” propriilor canale media în umbra cărora au apărut. Aceasta este explicația pentru care, de exemplu, un cotidian cum este „Evenimentul zilei” vinde într-o zi normală aproximativ 150.000 de exemplare, în timp ce numărul celor care vizitează site-ul aceleiași publicații este de circa 900.000 persoane. Alte exemple „Adevărul”- 450.000 vizitatori și 85.000 de ziare vândute; „Ziua” – 256.000 vizitatori și numai 30.000 de exemplare pe tarabe.

¹ Petre Crăciun, *Presa on-line, „fratele cel mic, al presei tradiționale?*, 2013, <http://www.optimalmedia.ro/editorial/presa-on-line-fratele-cel-mic-al-presei-tradi%C8%9Bionale/78>

Publicațiile on-line au o serie de **avantaje**, de care producătorii acesteia știu să profite destul de bine (sunt și excepții, iar acestea se văd foarte bine uitându-ne pe statisticile privind audiența). **Audienta globală**, spațiul și timpul practic nelimitate pentru a oferi un material cititorilor și **flexibilitatea informației digitale** (posibila actualizare permanentă, distribuția la distanță, caracterul multimedia) sunt câteva dintre acestea.

Interactivitatea este un alt mare avantaj de care se bucură publicațiile on-line. Aici vorbim despre linkuri, comentarii, forum, poll, rating /ranking, jocuri, toate fiind modalități deosebit de apreciate de public.

În fine, **componenta multimedia** este esențială pentru o publicație on-line. Fotografia, ilustrația, materialele audio și video sau chiar animația, constituie „accesorii” deosebit de importante pentru ca textul jurnalistic să capete o greutate și mai mare și să contribuie la creșterea audienței. De ce să mai cumperi un ziar, când poți accesa web-site-ul aceleiași publicații și să poți vedea o captura video realizată fie de redacție, fie pusă la dispoziție de „băieții binevoitori” care au de reglat cine știe ce interese sub masca anonimatului? Cu cât oferta multimedia este mai mare, cu atât site-ul face o concurență mai mare propriului ziar².

² Petre Crăciun, *Presa on-line, „fratele cel mic, al presei tradiționale?*, 2013, <http://www.optimalmedia.ro/editorial/presa-on-line-fratele-cel-mic-al-presei-tradi%C8%9Bionale/78>

Problemele persoanelor vârstnice reflectate în publicațiile on-line din România în anul 2013

În anul 2013, Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice a analizat articolele publicate în trei cotidiene de presă scrisă în format electronic: România Liberă, Evenimentul Zilei și Adevărul în scopul stabilirii gradului de reflectare de către acestea a principalelor probleme cu care se confruntă persoanele vârstnice și pensionarii.

Principalele probleme evidențiate în cele trei cotidiene sunt următoarele:

1.1. Pensii

În **Adevărul**, 17 ianuarie 2013, ministrul delegat pentru Buget, Liviu Voinea, preciza că este posibil să fie modificată Legea pensiilor în Parlament, revizuire necesară pentru ca venitul pensionarilor să poată crește. *„Prin eliminarea obligativității de a introduce în Legea bugetului valoarea punctului de pensie, nu mai există un act normativ care să spună cât este punctul de pensie. Înainte de a trimite bugetul în Parlament, trebuie să modificăm Legea pensiilor în care să spunem cât este punctul de pensie”,* a explicat Voinea la România Tv. Ministrul delegat pentru buget a susținut că principalul motiv al necesității schimbării legii este că aceasta ar fi plină de greșeli. *„Legea pensiilor este plină de greșeli. Una este că face referire la indexarea pensiilor cu rata inflației și jumătate din câștigul salarial real realizat care se comunică de către Institutul Național de Statistică în luna septembrie a anului viitor”,* a punctat acesta. Acesta a subliniat faptul că pe datele prognozate nu se pot face indexări, acestea fiind diferite de cele preliminate, lucru care înseamnă că poate exista o discrepanță între acestea. *„Indexarea cu câștigul real și cu inflația nu se poate face decât pe date preliminate, care sunt altceva decât cele prognozate. Datele finale nu le știu decât în septembrie. Dacă eu cresc pe baza preliminarului cu 4%, poate să vină cineva să mă întrebe de ce nu am crescut cu 3,98% sau cu 4,05%, cât poate fi anunțat în septembrie”,* a explicat Liviu Voinea. Ministrul a

precizat că prima modificare se referă la înlocuirea expresiei „*indexarea cu nivelul inflației și jumătate din câștigul salarial real realizat*” cu „*indexarea cu nivelul inflației și jumătate din câștigul real preliminar*”.

Din **Evenimentul Zilei**, 29 ianuarie 2013, am aflat că Parlamentul a votat indexarea pensiilor cu 4%. Ordonanța care majorează veniturile pensionarilor a fost votată de Camera Deputaților, după care va fi trimisă la președinte pentru promulgare.

„Efortul bugetar e unul considerabil. Am considerat că a fost prioritatea zero să ne ținem de cuvânt pe aceste teme: vor fi alocări necesare atât pentru revenirea la salariile din 2010, cât și pentru indexarea pensiilor”, a spus Victor Ponta.

Din **România Liberă**, 12 februarie 2013, aflăm că președintele Traian Băsescu a promulgat Legea pensiilor. Astfel, odată cu promulgarea acestei legi de către șeful statului, pensiile vor fi majorate cu 4%, iar punctul de pensie ajunge la 762 de lei. „În luna februarie se va primi inclusiv diferența pentru ianuarie. Bani sunt prevăzuți în buget. Dacă economia se va revigora, sperăm ca o creștere a locurilor de muncă să aducă o majorare a fondurilor de pensii”, a declarat Mariana Câmpeanu.

Din **Evenimentul Zilei**, 14 februarie 2013, aflăm că pensiile speciale au fost calculate greșit de Ministerul Muncii. În situația în care, ulterior stabilirii și /sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și /sau plătite și cele legal convenite, casa teritorială de pensii, respectiv casa de pensii de sector operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire. „Sumele rezultate în urma revizuirii se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor”, au precizat reprezentanții ministerului. Pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și /sau a stagiilor de cotizare, prevăzute de lege, nevalorificate la stabilirea acesteia. Pensionarii pentru limită de vârstă care, după data înscrierii la pensie, realizează stagiul de cotizare, pot solicita recalcularea pensiei, în condițiile legii.

Tot din **Evenimentul Zilei**, 3 martie 2013, aflăm că sistemul de pensii din Germania este în prag de colaps. Peste 20 de ani, pensionarii germani ar putea fi nevoiți să trăiască de pe o zi pe alta. Pe întreg teritoriul țării există aproximativ 20,5 milioane de pensionari. În 2011, 2.6% dintre pensionarii cu vârste peste 65 de ani depindeau de ajutorul social. În prezent, 760.000 de seniori muncesc cu normă

redușă pentru a-și completa veniturile. Din nefericire, situația pare să se înrăutățească.

Cantinele sociale au fost înființate inițial pentru persoanele sărace, fără adăpost, însă, în ultimii ani, numărul bătrânilor ce stau la rând pentru a primi o farfurie cu mâncare caldă a crescut considerabil. Costurile ridicate ale chiriei, încălzirii, medicamentelor și alimentelor depășesc sumele pe care și le pot permite.

Potrivit Oficiului German de Statistică, aproximativ 760.000 de pensionari aveau în 2011 locuri de muncă cu timp parțial, 120.000 dintre aceștia având vârste de peste 75 de ani. Cele mai afectate sunt femeile. Multe dintre ele lucrează cu timp parțial de muncă, iar sumele pe care le virează în contul sistemului de pensii sunt mici. Potrivit ministrului federal al muncii, persoanele care au câștigat doar 400 de euro pe lună vreme de 45 de ani ar putea primi o pensie lunară de 140 de euro.

În **Evenimentul Zilei**, 20 martie 2013, a apărut un articol intitulat „*Bomba cu ceas*” numită *sistemul public de pensii*. Scăderea populației și îmbătrânirea acesteia produc trei efecte economice majore – încetinirea creșterii economice, menținerea dependenței României de capitalurile străine și creșterea presiunii asupra bugetului de stat pe termen lung, a declarat Eugen Sinca, analist șef BCR, cu ocazia prezentării raportului „Implicațiile economice ale procesului de îmbătrânire a populației în România”. Unul din șapte români are peste 65 de ani în prezent; în lipsa unei îmbunătățiri rapide a natalității, unul din cinci români va avea peste 65 de ani în anul 2030, iar în 2060 raportul va ajunge la unul din trei, se menționează în raportul BCR.

Potrivit studiului, îmbătrânirea populației ocupate este mult mai accentuată în agricultură, unde 1/3 din persoanele ocupate au peste 55 de ani în momentul actual.

Raportul atrage atenția că sistemul public de pensii va fi suprasolicitat în jurul anului 2035, ca urmare a programului de încurajare a creșterii natalității dus de România în anii 1967-1970. În 2035 persoanele născute în această perioadă ar urma să atingă vârsta de pensionare.

Pentru a putea face față cheltuielilor din acea perioadă, sistemului de sănătate trebuie reformat prin cooptarea furnizorilor privați de servicii medicale și menținerea reformelor cheie deja implementate în cadrul sistemului de pensii, a adăugat Eugen Sinca.

Potrivit acestuia, în contextul îmbătrânirii accentuate a populației și supracongestionării sistemului de pensii, economisirea individuală devine o necesitate majoră pentru asigurarea resurselor financiare la bătrânețe.

În caz contrar, ne vom confrunta cu o reducere abruptă a resurselor financiare după momentul pensionării și implicit o schimbare a standardului de viață, pe care nu multe persoane sunt dispuse să o accepte. În prezent, numai 9% din pensionarii români își permit o vacanță de o săptămână pe an departe de casă, față de 76% din pensionarii germani, a precizat Eugen Sinca.

Din **România Liberă**, 27 martie 2013, aflăm ce câștiguri au adus pensiile private. Românii cu pensii private au beneficiat de un randament mediu total de 65%, de la înființarea acestora până la finele lui 2012. Fondurile de pensii facultative au avut un randament mediu total de 51,7%.

Potrivit Asociației pentru Pensii Administrate Privat din România (APAPR), randamentul mediu total de 65% de pe Pilonul II, de la înființarea în mai 2008 și până la finele lui 2012, se traduce printr-un randament mediu anual de 11,45%, ceea ce s-ar părea să fie o performanță cu totul remarcabilă, depășind net inflația din această perioadă. Inflația cumulată din mai 2008 și până în noiembrie 2012 a fost de 25,22%, ceea ce înseamnă că fondurile de pensii de pe Pilonul II au avut o performanță ce a depășit de 2,5 ori inflația. În termeni nominali, această performanță investițională a Pilonului II se traduce teoretic prin „câștiguri” nete pentru participanți de 1,44 miliarde lei, adăugate contribuțiilor brute de 8,19 miliarde lei. **Problema cu aceste fonduri este că nu sunt garantate de statele de care aparțin, iar gradul de risc al acestora este între 50 și 80%**³. În ceea ce privește Pilonul III, randamentul mediu total de 51,7%, de la înființarea acestuia (mai 2007) și până în prezent, este echivalent cu un randament mediu anual de 7,74%.

România Liberă, 16 aprilie 2013, anunță că Guvernul a avizat favorabil proiectul legislativ privind plata pensiilor militare recalculate la nivelul din decembrie 2010, dar cu condiția ca legea să fie aplicată din ianuarie 2014.

În forma depusă de Parlament, proiectul prevede că pensiile militare sau revizuite, ale căror cuantumuri sunt mai mici decât cele convenite pentru luna decembrie 2010, să nu fie diminuate. Actul normativ stabilește că plata în acest

³ Pension Reform in Central and Eastern Europe in times of crisis, austerity and beyond, Edited by Kenichi Hirose, 2011

quantum va fi efectuată începând cu luna următoare celei în care intră în vigoare această lege.

Din **Evenimentul Zilei**, 30 aprilie 2013 reiese că în România, riști să mori de foame așteptând prima pensie. Dacă prima pensie vine în termenul legal de 45 de zile te poți considera norocos. Pentru unii, calvarul așteptării se întinde pe luni în șir. La contestații, termenul de soluționare poate să treacă de un an.

Leșirea din activitate sperie pe mulți români care se văd siliți să găsească soluții de supraviețuire financiară pentru luni bune, până la încasarea primei pensii.

Reprezentanții Casei Naționale de Pensii Publice dau asigurări că nu lipsa banilor este motivul pentru care unii pensionari ajung în astfel de situații. Explicațiile, spun ei, țin mai degrabă de complexitatea fiecărui dosar în parte și de particularitățile legislative care impun completarea dosarului cu noi documente. „Schimbările legislative sunt un alt element de prelungire a termenului legal stabilit de soluționare a dosarului”, a punctat Angelica Mihail, directorul de comunicare al Casei Naționale de Pensii Publice. Reprezentanta Casei dă asigurări că pensionarii își vor primi până la urmă toate drepturile. „În toate situațiile însă, drepturile se plătesc de la data acordării, stabilită prin decizie a casei teritoriale de pensii, cu excepția pensiei anticipate și a pensiei anticipate parțiale, care se plătesc de la data încetării calității de asigurat”, a conchis ea.

Potrivit legii, termenul de soluționare a cererilor de înscriere la pensie este de 45 de zile de la data înregistrării cererii, iar deciziile se comunică în termen de 5 zile de la data emiterii.

Din **Evenimentul Zilei**, 20 mai 2013, aflăm că în cei cinci ani care au trecut de la startul pensiilor private obligatorii (Pilonul II), numărul fondurilor active pe piață a scăzut de la 18 la 8, iar cel al participanților a urcat la 5,88 de milioane de contribuitori.

În 60 de luni de funcționare, fondurile care activează pe Pilonul II al pensiilor private au încasat 9,15 miliarde de lei, reprezentând contribuții brute lunare. Valoarea activelor a urcat la 10,93 miliarde lei, din care câștigul net al celor 5,88 de milioane de contribuitori s-a ridicat la 1,78 de miliarde de lei, se arată într-un raport al Asociației pentru Pensiile Administrate Privat din România (APAPR). Randamentul mediu anual în cei cinci ani de funcționare a fost de 11,4%. Contribuția medie lunară s-a cifrat la 45 de lei în intervalul 20 mai 2008 - 14 mai 2013, iar gradul efectiv de colectare a contribuțiilor este de 62% în prezent.

Estimările privind evoluția sistemului privat de pensii sunt pozitive, reprezentanții pieței preconizând o creștere a numărului de participanți la 7 milioane de persoane, precum și o majorare a activelor nete la 10 miliarde de euro. Până în 2021, administratorii fondurilor private de pensii au de recuperat pierderi de 315 milioane de euro, bani care au fost investiți pentru funcționarea sistemului.

Tot în **Evenimentul Zilei**, 21 mai 2013, apare un articol despre loteria pensiilor: Câștigă cine nu moare înainte să iasă la pensie. Vârsta standard de pensionare este de 65 de ani, în cazul bărbaților, și de 63 de ani în cazul femeilor.

Cine s-a angajat de tânăr și a acumulat 43 de ani de vechime poate beneficia de pensia anticipată, numai că suma pe care o va primi lunar o persoană care a contribuit la bugetul de stat timp de 4 decenii va fi de doar 55% din cât ar primi dacă s-ar mai duce la muncă până la împlinirea vârstei standard. Unii însă riscă să nu mai apuce ziua în care poștașul le sună la ușă pentru a le aduce prima pensie.

Din **Evenimentul Zilei**, 11 iunie 2013, aflăm câteva soluții pentru a avea o pensie bună la bătrânețe. Pensia pe care statul o va asigura tinerilor angajați de astăzi va ajunge la doar un sfert din salariu. Dacă nu economisesc de pe acum bani, atunci la bătrânețe îi va aștepta o cruntă sărăcie.

Dacă în prezent românii încasează o pensie medie egală cu 41% din salariul pe care îl câștigau cât erau în activitate, peste câteva zeci de ani situația va deveni de-a dreptul dramatică. Populația va îmbătrâni, iar deficitul fondului de pensii va crește. În 2060, când vor ieși la pensie cei care acum au vârste cuprinse între 20 și 30 de ani, pensia va reprezenta doar 28% din salariu, potrivit unui calcul prezentat de Lucian Anghel, directorul general al BCR Pensii.

Ce înseamnă acest lucru? Dacă raportăm calculele la salariul mediu pe economie, care a fost în aprilie de 1.661 de lei, rezultă că în prezent nivelul pensiei care ar reveni unui salariat cu venit mediu este de 680 de lei. Echivalentul a doar 28% ar fi însă de 465 de lei. Dacă veniturile salariale vor crește în același ritm cu inflația, peste 30 – 40 de ani, pensiile vor avea un nivel care de abia va acoperi costul unei întrețineri pe timp de iarnă și al utilităților.

Concluzia exemplului de mai sus ar fi aceea că sistemul public de pensii nu are suficienți bani pentru a asigura angajaților traiul, la bătrânețe. Desigur, la pensia publică se adaugă cea privată obligatorie, unde acum se virează obligatoriu 4% din venitul lunar al salariatului. Aceasta va adăuga la pensia oferită de stat nu mai mult de 7 - 8% din salariu, potrivit specialiștilor. S-ar ajunge astfel la o pensie care să

reprezintă circa 35% din salariul încasat, ceea ce este de asemenea prea puțin raportat la suma necesară pentru un trai decent.

Una din soluțiile pe care salariații le au la dispoziție pentru a crește veniturile la bătrânețe este pensia privată facultativă. Nu trebuie uitat că statul nu impozitează echivalentul a 400 de euro, investiți în pensiile private facultative, pe parcursul unui an.

Cei care nu au încredere în fondurile de pensii, care nu oferă garanția unui câștig, pot deschide un depozit la bancă. Randamentul poate fi asemănător cu acela al unui fond de pensii. Chiar dacă nu va beneficia de scutirea de impozit pentru o parte din sumele investite, cum se întâmplă la pensiile facultative, deponentul va avea garanția unui câștig sigur.

Din **Evenimentul Zilei**, 10 iulie 2013, aflăm ce face Casa Națională de Pensii cu contribuțiile românilor. Fondurile private de pensii obligatorii numărau 5,9 milioane de participanți și administrau active în valoare de 11,53 de miliarde de lei, potrivit datelor comunicate de Asociația pentru Pensiile Administrate Privat din România (APAPR).

De la lansarea sistemului privat de pensii și până la sfârșitul primului semestru din acest an, fondurile de pe Pilonul II, al pensiilor private obligatorii, au primit de la Casa Națională de Pensii contribuții brute în valoare de 9,68 de miliarde de lei. În urma activității investiționale a administratorilor acestor fonduri, câștigul net pentru participanți se cifrează la 1,85 de miliarde de lei. Practic, în cei cinci ani de funcționare, jucătorii de pe piața pensiilor private obligatorii au înregistrat un randament mediu anual de **11,4%**.

Tot din **Evenimentul Zilei**, 27 august 2013, aflăm că Ministerul Muncii propune ca, din 2015, femeile să se pensioneze la aceeași vârstă cu bărbații, 65 de ani. „E ușor cinic”, cred sociologii.

Conform unei strategii propuse de Ministerul Muncii, România ar trebui „să egalizeze vârsta de pensionare pentru femei și bărbați și să susțină reforma pensiilor prin promovarea șanselor de angajare a lucrătorilor vârstnici”. În acest moment, vârsta de pensionare este de 65 de ani la bărbați și 63 de ani la femei. Deși nu este împotriva prelungirii vieții active, tendința care se manifestă în toată Europa, sociologul Alfred Bulai nu poate să nu observe cinismul unei astfel de măsuri la români: „Vârsta de pensionare ar trebui corelată cu speranța de viață. Ori, ce vedem la noi? Avem o speranță de viață, în medie, cu 10 ani mai redusă decât restul

europenilor, cel puțin la bărbați. Adică mai trăiești doi, trei ani după vârsta de pensionare și gata. În schimb, cotizezi 40 de ani".

Acesta adaugă că dăm dovadă de un mimetism păgubos. „Este o tematică occidentală pe care am preluat-o. În SUA, de pildă, dacă ai 40 de ani și ți-ai pierdut serviciul ești un om mort. Greu mai găsești ceva similar. Companiile private nu mai angajează pentru că aspirațiile de succes și implicarea după o anumită vârstă sunt mai reduse, pregătirea, recalificarea costă și se pune problema cât mai beneficiezi de aceste investiții în resursa umană”, a explicat el.

Însă, în România, unde deficitul de forță de muncă este foarte mare ca urmare a migrației sunt slabe șanse ca angajații mai în vârstă să rămână pe dinafară, ci, dimpotrivă pericolul ar fi acela că nu aibă cine să îi înlocuiască. „La noi, oamenii pleacă și există deficit de competențe. Ori, nu poți aplica discriminarea pe criteriu de vârstă decât pe o piață plină, unde există excedent”, a conchis sociologul.

Evenimentul Zilei, 19 septembrie 2013, ne informează cum a fost falimentat sistemul de pensii din România. Speranța de viață sănătoasă după pensie este de 4 - 5 ani. Prof. univ. dr. Ioan Mărginean, directorul adjunct al Institutului de Cercetare a Calității Vieții de pe lângă Academia Română, a făcut o scurtă analiză a sistemului de pensii din România.

Două grupuri de interese divergente iau naștere atunci când vine vorba despre pensionare, a explicat sociologul Ioan Mărginean, prof. Univ. Dr. la facultatea de Sociologie și director adjunct la Institutul de Cercetare a Calității Vieții. „Mulți asigurați, dar nu toți, vor să se pensioneze cât mai repede, ceea ce duce la creșterea numărului beneficiarilor. În același timp, plătitorii ar dori să plătească mai puțin, deci să fie mai puțini beneficiari. Într-adevăr, sunt țări, cum este Franța, unde vârsta standard de pensionare a rămas mai mică, iar acest lucru este din cauza opoziției puternice a sindicatelor față de creșterea vârstei de pensionare”, a explicat Mărginean.

Expertul în pensii apreciază că este bine ca vârsta de pensionare să fie una comună atât pentru femei, cât și pentru bărbați, cu prevederea posibilității pensiei anticipate. „O altă posibilitate este să se mențină vârsta diferită, dar să se ia în calcul aceiași ani necesari de contribuție. Evident că în acest caz, dacă femeile se pensionează mai repede, cu ani de contribuție mai puțini vor avea și o pensie mai mică. Sistemul nostru vechi a fost incorect. Femeile se pensionau mai devreme (55-57 ani) și cu un stagiul mai mic de cotizare (25 ani). Deci, la un venit egal, ele

primeau o pensie mai mare decât bărbații care au lucrat cu 5 ani mai mult și s-au pensionat la vârsta de 60-62 ani (pentru că la ei stagiul era de 30 ani)", a adăugat acesta.

Doar jumătate din numărul pensionarilor a ieșit la pensie la vârsta standard și cu stagiul complet de cotizare: „În sistemul românesc a crescut nefiresc numărul pensionarilor pentru că s-a facilitat ieșirea timpurie la pensie, fără penalizare, pentru a se evita șomajul. Totodată, s-au adus în sistemul public, sisteme rămase fără resurse, iar de curând și pensiile speciale. De asemenea, a crescut foarte mult numărul pensionarilor de boală. Dar s-au echivalat și stagii de contribuții fără ca acestea să se fi plătit. În aceste ultime cazuri diferențele trebuie acoperite de la bugetul de stat".

Din **Adevărul**, 11 octombrie 2012, aflăm următoarele: Casa Națională de Pensii Publice (CNPP) a reamintit pensionarilor că în septembrie s-a încheiat perioada de restituire de către stat a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate ce le-au fost reținute ilegal în perioada 1 ianuarie 2011 - 30 aprilie 2012 și, ca atare, din octombrie, pe taloanele de pensie nu vor mai apărea sume de restituit.

CNPP reamintește beneficiarilor săi că, prin dispozițiile OUG nr. 17/2012 privind stabilirea unor măsuri de restituire a unor contribuții de asigurări sociale de sănătate, Guvernul a reglementat restituirea eșalonată a sumelor reținute de la 1 ianuarie 2011 până la 30 aprilie 2012. Astfel, pentru sumele reținute în perioada ianuarie - martie 2011, restituirea s-a realizat în tranșe egale, în perioada iunie - august 2012. Pentru sumele reținute în perioada aprilie 2011 - aprilie 2012, restituirea s-a realizat, conform graficului prevăzut în Hotărârea de Guvern nr. 850/2012, în perioada septembrie 2012 - septembrie 2013.

Din **Evenimentul Zilei**, 11 octombrie 2013, aflăm că pensionarea înainte de vreme se face doar cu penalizare.

Condițiile de pensionare nu s-au schimbat și nu se vor modifica foarte curând. Nenumăratele întrebări referitoare la vârstele și condițiile de pensionare, cât și zvonurile potrivit cărora în culisele Ministerului Muncii s-ar pregăti o ordonanță de modificare a legii pensiilor au determinat să se ceară lămuriri instituțiilor în cauză.

Georgeta Jugănar, director în Ministerul Muncii, a asigurat că nici vorbă de o astfel de ordonanță, singura posibilitate de pensionare anticipată fiind cea prevăzută de actuala lege. Astfel, o reducere maximă de 5 ani la vârsta de

pensionare se poate opera doar în cazul în care este îndeplinită condiția stagiului maxim de cotizare cuprins în anexele legii, în funcție de anul nașterii. Pentru fiecare lună de anticipare se aplică o penalizare de 0,75% până la îndeplinirea vârstei prevăzute de lege pentru ieșirea din activitate.

„În acest moment, vârsta de pensionare este de 59 de ani și 8 luni pentru femei și 64 de ani și 8 luni pentru bărbați, iar stagiul de cotizare este 34 de ani și 8 luni pentru bărbați și 29 de ani și 8 luni pentru femei”, a explicat Ileana Ciutan, președintele Casei Naționale de Pensii Publice (CNPP).

Potrivit legii, vârsta standard de pensionare e de 65 de ani pentru bărbați și de 63 de ani pentru femei. La aceste valori urmează să se ajungă însă în 2015, în cazul bărbaților, și în 2030, în cazul femeilor.

Creșterea vârstei este graduală, în funcție de data nașterii. De exemplu, în ianuarie 2014 vor putea ieși la pensie femeile născute în aprilie 1954, care au vârsta de 59 de ani și 9 luni și un stagiul minim de cotizare de 14 ani și 6 luni și maximum de 29 de ani și 6 luni.

În ianuarie 2015, se vor putea pensiona femeile născute în ianuarie 1955, care au 60 de ani de vârstă și un stagiul minim de cotizare de 15 ani și maximum de 30 de ani. La fel, în ianuarie 2014 vor putea ieși la pensie bărbații născuți în aprilie 1949, care au vârsta de 64, 9 luni și un stagiul maximum de cotizare de 34,6 ani și minim de 14,6 ani.

România Liberă, 29 octombrie 2013, ne informează că pensiile vor fi indexate în 2014, dar nu și cele speciale.

Ministrul muncii, Mariana Câmpeanu, a declarat că, în 2014, pensiile, cu excepția celor speciale, vor fi indexate cu 3,76%.

„Așa cum este legea acum, se indexează valoarea punctului de pensie, și nu quantumul pensiei. Ca atare, atunci când se indexează punctul de pensie, se indexează la fel pentru toată lumea. În doilea rând, este vorba de sistemul public de pensii, care este bazat pe contribuții și atunci fiecare cetățean, cu cât a contribuit, atâta pensie are, și deci nu se poate face o astfel de diferențiere”, a menționat doamna Câmpeanu.

Ministrul a precizat că premierul a dorit să se refere la creșterea pensiilor speciale, care nu se vor indexa în întreaga valoare.

Din **România Liberă**, 12 noiembrie 2013 aflăm că vârsta standard de pensionare va fi de 65 de ani atât pentru femei, cât și pentru bărbați, începând din 2035, arată un proiect de lege al Ministerului Muncii.

Proiectul pus în dezbatere publică de Ministerul Muncii stabilește că „vârsta standard de pensionare este de 65 de ani atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Atingerea acestei vârste se realizează prin creșterea vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5”.

Atingerea acestor vârste de pensionare se va realiza prin creșterea graduală a vârstelor standard, în raport de data nașterii. Astfel, în perioada ianuarie 2011 - ianuarie 2015, vârsta de pensionare a femeilor va crește de la 59 de ani la 60 de ani, iar cea a bărbaților, de la 64 la 65 de ani.

După ianuarie 2015 va continua creșterea graduală a vârstei de pensionare doar pentru femei, de la 60 la 63 de ani până în anul 2030, fiind reglementată și creșterea stagiului minim de cotizare la 15 ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

Începând din ianuarie 2035, femeile se vor pensiona, ca și bărbații, la 65 de ani, la un stagiul complet de cotizare de 35 de ani și un stagiul minim de cotizare de 15 ani. Măsura se va aplica femeilor născute după decembrie 1970.

În perioada ianuarie 2011 - ianuarie 2015, stagiul minim de cotizare va crește de la 13 la 15 ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

De asemenea, stagiul complet de cotizare va ajunge la 35 de ani pentru femei și bărbați, urmând ca până în ianuarie 2015 stagiul complet de cotizare pentru femei să crească de la 28 la 30 de ani, iar pentru bărbați de la 33 la 35 de ani. După această perioadă va continua creșterea graduală numai pentru femei, de la 30 la 35 de ani până în 2030.

În nota de fundamentare care însoțește proiectul de Lege pus în dezbatere publică se arată că egalizarea vârstelor de pensionare se circumscrie Recomandărilor de țară ale Comisiei Europene transmise României.

„Pentru a face față provocărilor rezultate din îmbătrânirea populației, sistemul de pensii este în curs de adaptare. Egalizarea vârstelor standard de pensionare între femei și bărbați va asigura viabilitatea pe termen lung a unui sistem adecvat de protecție socială. În paralel, este necesară atragerea și menținerea pe piața forței de muncă a lucrătorilor în vârstă, depășind actualele tipare de pensionare, în concordanță cu creșterea speranței de viață precum și examinarea

nivelului de adecvare a pensiilor în vederea prevenirii sărăciei persoanelor de vârstă înaintată", precizează inițiatorii proiectului de act normativ. Proiectul de modificare a Legii 263/2010 va fi în dezbateri publice până în 18 noiembrie.

Din **Evenimentul Zilei**, 3 decembrie 2013, aflăm că în perioada 11 - 21 Decembrie 2013, Compania Națională Poșta Română va achita în avans, la domiciliul beneficiarilor, drepturile bănești aferente pensiilor de stat și pentru agricultori, dar și a pensiilor de veterani de război. Persoanele care nu vor fi găsite la domiciliu vor fi avizate și vor putea să își ridice contravaloarea drepturilor sociale convenite la ghișeele subunităților poștale, în intervalul 24 - 31, 2013.

Poșta Română precizează că achitarea drepturilor de protecție socială la domiciliul beneficiarilor în intervalele de timp menționate se va efectua în condițiile în care partenerii de convenție, respectiv Casa Națională de Pensii Publice, ANPIS și Casele de Pensii ale sectoarelor municipiului București respectă programul stabilit de comun acord, privind datele de virare a sumelor de plată.

1.2. Sănătate

Adevărul, 14 ianuarie 2013, informează de faptul că de la începutul acestui an, medicii prescriu rețete exclusiv în format electronic. Este vorba atât de medicii de familie, cât și de medicii specialiști din ambulator sau din spitale.

Toate farmaciile eliberează medicamente în baza rețetelor electronice. Activitatea medicilor de familie și a farmaciilor este îngreunată uneori din cauza blocării serverului, unde trebuie trecută prescripția electronică. Aceștia susțin că în condițiile actuale cel mai bine ar fi să cheme pacienții la consultație pe timp de noapte, singurul moment când serverul funcționează la parametri acceptabili, nefiind atât de solicitat.

Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) a informat, încă de la sfârșitul anului trecut, atât publicul cât și furnizorii de servicii medicale, de medicamente și dispozitive medicale că de la 1 ianuarie 2013 Prescripția Electronică (PE) va fi utilizată în exclusivitate atât în format on-line, cât și off-line la cabinet și off-line la domiciliu.

La fel ca vechea rețetă, și cea electronică este valabilă 48 de ore în cazul bolilor acute și subacute și 30 de zile în cazul bolilor cronice.

România Liberă, 16 ianuarie 2013, informează asupra faptului că țările cu sisteme publice de sănătate puternice sunt și cele care asigură o foarte bună

sănătate populației, în timp ce statele care se bazează în principal pe sistemul privat, cheltuiesc enorm și au rezultate dezamăgitoare pentru sănătatea populației, conform unui raport al Ministerului Sănătății.

Ministerul Sănătății a prezentat Guvernului o notă privind finanțarea din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate (FNUASS) a furnizorilor de servicii medicale din sistemul privat.

Documentul prezintă situația actuală a finanțării furnizorilor medicali, dar și informații referitoare la noi măsuri și principii care vor fi promovate de Ministerul Sănătății pentru aplicarea politicilor de sănătate publică.

Abandonul sistemului public de sănătate ar duce la restrângerea finanțării acestuia și apoi ar putea urma „un scenariu catastrofic”, care poate duce în final la prăbușirea și destructurarea sistemului public de sănătate, a precizat Ministerul Sănătății.

Documentul Ministerului Sănătății constituie, potrivit autorilor, un prim, dar esențial pas în revitalizarea sistemului public spitalicesc și, consecutiv, a întregului sistem public de sănătate din România.

Raportul MS vine după ce, la sfârșitul săptămânii trecute, ministrul Sănătății, Eugen Nicolăescu, anunța că prin contractul cadru care ar putea intra în vigoare la 1 martie vor fi sistate fondurile către spitalele private, iar din acele sume vor fi dezvoltate programe de anestezie terapie intensivă, infarct miocardic, accident vascular cerebral ischemic și traumă, în cele 53 de spitale publice strategice.

Din **România Liberă**, 30 ianuarie 2013, aflăm că fiecare spital trebuie să stabilească cât anume va fi coplata pe care pacienții o vor plăti la externare, nivelul acesteia trebuind să se situeze între 5 și 10 lei, iar pentru decedați este posibil ca familia să fie scutită de la plată, a declarat ministrul Sănătății, Eugen Nicolăescu.

Întrebat de jurnaliști dacă această plată va fi percepută pentru fiecare zi de spitalizare, ministrul a infirmat această variantă și a subliniat faptul că pacienții vor plăti doar o singură dată, la externare.

Jurnaliștii l-au întrebat pe ministrul Sănătății și cine achită coplata pentru pacienții care au decedat în spital, iar acesta a spus că fiecare unitate spitalicească va reglementa această problemă.

Coplata va reprezenta un venit propriu al spitalului. Pacienții vor plăti la externarea din spital între 5 și 10 lei pentru serviciile medicale acordate în regim de spitalizare continuă, medicii de familie vor primi 70% pentru pacienții înscriși pe liste

și 30% pentru servicii, iar ambulatoriu de specialitate va primi cu 50% mai mult. Coplata va fi percepută de la 1 martie 2013.

România Liberă, 16 martie 2013, ne informează că Ministrul Sănătății, Eugen Nicolăescu, a declarat, că proiectul de reorganizare a sistemului are ca obiective accentuarea descentralizării și controlul costurilor, ca parte a reformei în interesul cetățeanului, economiile fiind estimate, pentru 2013, la 50 de milioane de euro.

Inițiativele de reorganizare lansate în dezbatere publică reprezintă „un prim pas” al reformei din Sănătate „în interesul cetățeanului”. Nicolăescu a spus că este „preferabilă o reformă din mers, decât o nouă legislație, care să întârzie cu câțiva ani” schimbările necesare, precizând că măsurile propuse de Ministerul Sănătății (MS) sunt agreeate și susținute de Fondul Monetar Internațional.

Ministrul a explicat că măsurile de reorganizare urmăresc controlul costurilor, reproiectarea componentelor de bază din sistem și implicarea comunităților și autorităților locale, ceea ce înseamnă, în opinia sa, „accentuarea descentralizării”.

În același context, Eugen Nicolăescu a subliniat că reforma urmărește „apropierea sistemului public de cetățean”, realizarea de economii inclusiv prin reducerea birocrăției și profesionalizarea sistemului.

În privința destinației banilor ce ar fi economisiți astfel, ministrul a precizat că aceștia vor rămâne în sistem, urmând să fie alocați programelor naționale de sănătate, cu prioritate celui de oncologie.

Nicolăescu a estimat fondurile economisite la 50 de milioane de euro, raportat la 2013. Din acești bani, 20 de milioane ar veni din reorganizarea MS și a direcțiilor de sănătate publică, iar 30 de milioane, din cea a caselor de asigurări de sănătate județene, proiectul de act normativ legat de acestea urmând să fie lansat în dezbatere publică săptămâna viitoare.

Precizările lui Eugen Nicolăescu vin după ce MS a lansat un dezbatere publică un proiect de HG de reorganizare a ministerului potrivit căruia direcțiile de sănătate publică județene se reorganizează în opt autorități regionale, având în subordine 34 de oficii județene de sănătate publică, iar serviciile județene de ambulanță, în opt servicii regionale, cu 33 de stații regionale.

Conform notei de fundamentare a proiectului, obiectivul fundamental al restructurării organizatorice a unor componente din sistemul de sănătate îl reprezintă, în principal, întărirea capacității administrative a Ministerului Sănătății.

„Prin aceasta se asigură coerența instituțională și se eficientizează procesul complex de adoptare operativă a deciziilor, mecanismul de control și inspecție și implementarea în timp scurt a Strategiei Naționale de Sănătate Publică, cu scopul declarat de a crește calitatea serviciilor medicale acordate pacienților și, implicit, gradul de satisfacție al acestora față de modul în care funcționează sistemul public de sănătate”, se mai arată în notă.

Potrivit proiectului, în subordinea MS vor funcționa opt autorități regionale de sănătate publică, opt servicii regionale de ambulanță, Agenția Națională de Programe de Sănătate, Agenția Națională de Infrastructură Sanitară, Dispozitive Medicale și Achiziții Centralizate și alte instituții publice, care vor fi înființate prin hotărâre a Guvernului.

Astfel, în proiect se precizează că direcțiile de sănătate publică județene se reorganizează în opt autorități regionale de sănătate publică, servicii publice deconcentrate, cu personalitate juridică și în subordinea cărora funcționează 34 de oficii județene de sănătate publică și alte unități cu personalitate juridică, conform prevederilor legale. „Direcțiile de sănătate publică județene se reorganizează în 8 autorități regionale de sănătate publică prin hotărâre a Guvernului în termen de minimum 30 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii”, se arată în proiect.

De asemenea, serviciile județene de ambulanță, care funcționează tot în subordinea directă a MS, se reorganizează în opt servicii regionale de ambulanță, structuri cu personalitate juridică și în subordinea cărora funcționează 33 de stații județene de ambulanță.

În privința Serviciului de Ambulanță București - Ilfov (SABI), acesta își păstrează organizarea actuală și devine Serviciul Regional de Ambulanță București.

Prin același proiect de HG se urmărește și micșorarea numărului maxim de posturi din aparatul propriu al ministerului. „Numărul maxim de posturi este de 255, exclusiv demnitarilor și posturile aferente cabinetului ministrului. În numărul maxim de posturi (...) sunt incluse și posturile aferente cabinetelor secretarilor de stat”, prevede proiectul, numărul maxim de posturi fiind, în prezent, de 290, după cum se precizează în nota de fundamentare.

Ministrul Sănătății, Eugen Nicolăescu, a anunțat că direcțiile de sănătate publică județene și casele de asigurări de sănătate publică județene vor fi desființate, măsura urmând să aducă, în opinia lui, economii la buget.

Nicolăescu a mai spus că 2013 va fi anul marilor schimbări în sănătate, precizând că are sprijin politic pentru măsurile care vor fi luate.

România Liberă, din 26 aprilie 2013, ne informează despre cardul european de sănătate. Cardul european conferă dreptul pentru asigurat de a beneficia de asistența medicală necesară în cursul unei șederi temporare într-un stat membru al Uniunii Europene. Poate fi utilizat de către asigurații din sistemul de asigurări sociale de sănătate din România numai pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene. El nu produce efecte pe teritoriul României și nu creează nici o obligație pentru furnizorii de servicii medicale din România. Se emite individual pentru fiecare asigurat care îl solicită.

Asigurații care solicită card european se prezintă la Casa de Asigurări de Sănătate cu dovada de asigurat (adeverință și ordin de plată pentru angajați, cupon pensie pentru pensionar, adeverință de elev, student pentru persoanele peste 18 ani), copie după cartea de identitate sau certificat de naștere, pentru copii. La sediul instituției se vor completa o cerere și o declarație pe proprie răspundere că nu intenționează să utilizeze cardul european de asigurări sociale de sănătate pentru deplasări care au ca scop beneficierea de tratament medical.

Perioada de valabilitate a cardului european este stabilită astfel încât să acopere perioada de timp necesară șederii temporare, dar nu poate depăși șase luni de la data emiterii. Asistența medicală nu trebuie să depășească ceea ce este necesar din punct de vedere medical în timpul șederii temporare.

Evenimentul Zilei, 19 mai 2013, ne informează că medicii de familie capătă noi atribuții.

Ministrul Sănătății, Eugen Nicolăescu, și-a exprimat regretul că nu s-a ridicat la nivelul așteptărilor medicilor și cetățenilor, invocând un buget redus.

Eugen Nicolăescu a afirmat, cu ocazia Zilei Internaționale a Medicinii de Familie, că banii alocați Sănătății sunt foarte puțin și că reforma bate pasul pe loc din acest motiv.

Ministrul a ținut să le mulțumească în mod special medicilor de familie, pe care i-a numit „temelia” sistemului sanitar. „În România, medicina de familie a căpătat în decursul anilor un statut tot mai important, iar pe măsura ce prevenția a avut un rol mai bine promovat, medicul de familie a fost mai prezent în comunitate. Medicul de

familie este astăzi cel mai apropiat exponent al sistemului sanitar de cetățean”, se arată în comunicatul transmis de Ministerul Sănătății.

Statutul medicului de familie se va consolida, a mai precizat Nicolăescu. „Medicul de familie va îndeplini pe lângă calitatea statuată deja de medic curant și cel de consilier de sănătate, de promotor al unui stil de viață sănătos, de educare a cetățenilor din punct de vedere al învățării cum putem să prevenim, să ne protejăm, să apelăm la medic și atunci când suntem sănătoși”.

Din **Evenimentul Zilei**, 15 iunie 2013, aflăm că un număr de 3159 de medici români au migrat în Franța, în perioada 2007-2013, 10% au cetățenie franceză, iar 86% dintre ei lucrează în sistemul public de sănătate din această țară, a anunțat secretarul general al Consiliului European al Ordinilor Medicilor, dr. Xavier Deau (Franța), la o conferință de presă organizată de Colegiul Medicilor din România. „Sunt aproape 4000 de medici români, în toate specialitățile, în special în spitalele de stat. Se ocupă mai mult de medicină generală pentru că au o cultură foarte apropiată de cea franceză. Întrebarea care se pune este de ce un medic este plătit în România cu 300 de euro, în condițiile în care același medic este plătit în Franța, de început, cu de zece ori mai mult. Problema migrației este o chestiune de remunerare a medicilor. Nu mi se pare atât de săracă România, mă mir că există această problemă financiară. Este o problemă a societății, a factorului politic”, a susținut Xavier Deau.

El a spus că medicii români care au ales să lucreze în Franța au o pregătire foarte bună, iar salariile lor nu diferă de cele ale colegilor francezi. Astfel, cifra anuală de afaceri a unui medic român care lucrează în sistemul de sănătate privat este de aproximativ 60.000 de euro, iar salariul lunar al unui medic care lucrează în sistemul public se ridică la 3000-4000 de euro.

În opinia prof.dr. Vasile Astărăstoae, președintele Colegiului Medicilor din România (CMR), problema care se ridică este una care ține de echitate, în condițiile în care statul român investește în acești medici, însă ei pleacă și acoperă nevoile în UE, fără a primi nimic înapoi pentru eforturile pe care le-a făcut.

Oficialul CMR a mai precizat că sunt aproximativ 2000 de studenți francezi care studiază în cadrul facultăților de medicină românești. Potrivit președintelui CMR, până la 1 mai a.c., peste 800 de medici români, de toate specializările, au plecat în străinătate. „Este o creștere față de aceeași perioadă a anului trecut, de 150 de medici. În acest moment, UE are un deficit de 150.000 de locuri de muncă pentru medici. SUA estimează că până în anul 2025, vor avea un deficit de 200.000 de

posturi de medici. Deși piața este liberă, învățământul medical este foarte costisitor, iar țările foarte bogate nu-și pot permite să scoată atâția medici încât să poată să acopere deficitul și atunci apelează la țările în care medicii nu sunt respectați sau nu au venituri bune, dar au învățământ medical recunoscut”, a arătat președintele CMR.

El a menționat că, anul acesta, țările cu numărul cel mai mare de medici sunt Marea Britanie, Franța, Germania și Belgia. În Marea Britanie, salariul mediu al unui medic este de 4000-4500 de lire sterline, în timp ce în celelalte țări ale UE, se începe de la 3000 - 4000 de euro și crește în funcție de specializare. În România, un rezident câștigă 200 de euro pe lună, iar un medic specialist aproape 500 de euro, a spus Astărăstoae.

Președintele CMR a mai precizat că numărul total al medicilor români care au migrat se ridică la 28.000, iar 14.000 dintre aceștia - după anul 2007, numărul acestora fiind în creștere.

Evenimentul Zilei, 26 octombrie 2013, ne informează de faptul că românii pot să se trateze de astăzi pentru orice în strainatate, fără să ceară acordul autorităților medicale de aici, așa cum se întâmpla până acum.

Casa Națională de Asigurări de Sănătate ar trebui să deconteze o parte din facturile pacienților internați în clinicile din Uniunea Europeană. Bolnavii asigurați se pot investiga, trata și opera în alte state pe banii lor. La întoarcerea în țară pot primi contravaloarea serviciilor respective, dar la tarifele din România. În majoritatea cazurilor, sumele sunt însă mult mai mici.

Românii pot beneficia de o consultație, o investigație sau o intervenție chirurgicală în oricare dintre spitalele Uniunii și Elveția. Nu vorbim de urgențe medicale, ci de tratamente pentru care nu au nevoie de aprobări. Pacientul care va plăti servicii medicale în spitalele străine revine în țară cu actele și toate facturile, apoi merge la Casa de Sănătate județeană. În cel mai scurt timp posibil, care încă n-a fost definit de oficiali în luni sau ani, vor fi virați banii în contul omului, la nivelul la care serviciile ar fi costat în România.

Decontările acoperă însă puțin din valoarea achitată în străinătate, din cauza tarifelor diferite. O operație de glaucom, de exemplu, costă în Austria aproape 7400 de lei, cu 4000 de lei mai mult decât în România. Iar unui bolnav care dă în Germania contravaloarea a 1000 de lei pentru un RMN i se returnează doar 300 de lei. Totuși, sunt și operații comparabile ca preț, cum ar fi dezlipirea de retină, care

costă la fel și în România, și în Ungaria. De 34 de ori mai puțini bani primește la noi și o pacientă care are cancer la sân și face 15 ședințe de radioterapie la institutul Saint James din Anglia.

Nu toate îngrijirile medicale din străinătate vor fi însă plătite de statul român. Nu se încadrează pentru decontare tratamentul bolnavilor psihici, transplantul de organe, dar nici operațiile estetice sau tratamentele la băi termale. Bugetul alocat pentru aceste tratamente este de 125 de milioane de euro anual.

Din **Adevărul**, 31 octombrie 2013 aflăm că medicina de familie ar putea primi 10% din totalul fondurilor pentru Sănătate până în anul 2016. Anunțul a fost făcut de ministrul Sănătății, Eugen Nicolăescu, acesta precizând că în momentul de față ceea ce se alocă medicilor de familie variază între 6,4 - 6,8%, insuficient în condițiile în care actuala reformă sanitară pune un mare accent pe componenta de prevenție. „Ne-am propus să ajungem la anul la 8,5%, anul următor să ajungem undeva la 9,2% și în 2016 să ajungem la 10%”, a explicat ministrul Sănătății într-o emisiune televizată.

Potrivit acestuia, prin transferarea unor servicii medicale din sistemul spitalicesc către medicina de familie și cea de ambulator s-ar face o economie de peste 500 milioane euro anual. „Credem că am putea să recuperăm între 500 milioane și un miliard de euro pe an, ceea ce ar fi cam 9 - 10% din ce poate să ofere sistemul sanitar românesc ca finanțare, prin transferarea unor servicii medicale din sistemul spitalicesc care costă foarte mult. Noi ne-am propus pentru 2014, intrând pachetul cu 1 februarie, sperăm noi, în funcțiune, să reducem undeva între 10% și 12% din acest 40% pierderi prin internări în spitale care nu sunt necesare, ceea ce ar însemna cam 25% din 40% sperăm să le ducem din internare continuă din spitale pe partea de ambulator. Dacă facem un calcul vom vedea că este de vreo 25 de ori mai ieftin să consulți în ambulator. Am făcut un calcul și vom avea cam de șase ori mai mulți pacienți ducând aceste servicii în pre-spital”, a completat ministrul.

El a precizat că prin noua legislație în domeniul sănătății dorește ca sistemul să fie dirijat în folosul pacientului. De altfel, Nicolăescu a precizat că se va face o evaluare a stării de sănătate cetățenilor. „Prin partea de prevenție din pachetul de bază vom face o evaluare gen acel tip de program național de evaluare a stării de sănătate, astfel încât fiecare cetățean să participe la un asemenea program. Că programul acesta este anual sau la 3 ani, este în funcție de specificul medical, de riscurile pe care le avem fiecare dintre noi”.

Din **Evenimentul Zilei**, 2 decembrie, aflăm că medicii și asistentele nu vor mai avea voie să ceară și să ia șpagă de la pacienți. Deși infracțiunea e deja prevăzută în Codul Penal, Ministerul Sănătății a ținut să întărească acest lucru printr-un proiect de modificare a Legii Sănătății, aflat în dezbateri publice.

Potrivit articolului 917, „funcționarii publici, personalul contractual și personalul medical vor oferi serviciile de specialitate fără condiționare sau solicitare de foloase materiale sau imateriale cetățenilor, pacienților sau aparținătorilor acestora”.

1.3. Asistență Socială

Adevărul, 21 august 2013, ne informează de condițiile de lux pentru bătrânii de la Dobrița: Centrul de Îngrijire arată acum ca o pensiune.

Camere cu două paturi, plasmă, frigider, baie proprie și mobilier modern. În aceste condiții vor fi cazați cei 50 de bătrâni care suferă de diverse boli de la Centrul de Îngrijire și Asistență Dobrița.

Condițiile oferite de noul pavilion nici măcar nu se pot compara cu cele din vechea clădire, care va intra și ea într-un proces de reabilitare. Unitatea arată acum ca o pensiune, iar condițiile oferite corespund unui hotel. Investiția s-a ridicat la suma de 2.600.000 de lei, iar fondurile au fost asigurate printr-un program de finanțare al Uniunii Europene. Au fost construite 22 de camere cu două și trei paturi, o sală de mese, un spațiu de recreere, cabinete medicale, sală de chinetoterapie și masaj. Centrul arată acum ca o pensiune. Deși are doar un etaj, clădirea este dotată chiar și cu lift. „Dotarea standard pentru o cameră de două persoane este: două paturi, noptiere, șifoniere, frigider, masă, televizor, un paravan mobil pentru intimitatea persoanelor. Avem cumpărate, în cadrul proiectului, cadre de mers și cărucioare pentru persoane nedeplasabile. Au fost achiziționate și saltele speciale pentru persoanele care nu se pot deplasa. S-a achiziționat și aparatură medicală, veselă, mașini de spălat vase“ a spus Florin Achim, manager de proiect.

Tot din **Adevărul**, 23 august 2013, aflăm că aproximativ 70.000 de buzoieni, șomeri, persoane cu handicap grav și accentuat, pensionari cu venituri sub 400 de lei și veterani de război, vor primi și anul acesta alimente de la Uniunea Europeană.

În primă fază, beneficiarii vor primi 17 kilograme de făină, 3 kilograme de zahăr și 5 litri de ulei. Uniunea Europeană oferă mai puține produse față de anul trecut. Vor fi nouă la număr și dispar orezul, biscuiții și fasolea boabe. Apar, în

schimb, mierea de albine și zacusca. Contravaloarea ajutoarelor este suportată din bugetul Uniunii Europene și contribuie la dezvoltarea țărilor din rezervele cărora sunt luate produsele. Numărul buzoienilor care beneficiază de alimente de la UE se ridică la peste 70 de mii de persoane.

Din **Adevărul**, 24 august 2013, aflăm că pensionarii care vin la Centrul Comunitar al Persoanelor vârstnice din Slobozia iau lecții de utilizare a calculatorului. Bătrânii se descurcă destul de bine cu navigatul pe internet și editatul textelor în word.

La Centrul Comunitar al Persoanelor Vârstnice din Slobozia, zece calculatoare îi așteaptă zilnic pe cei 30 de beneficiari să deslușească tainele tehnologiei informației. Lecțiile de informatică sunt ținute chiar de către directorul centrului, care a făcut cursuri special pentru a-i ajuta pe vârstnici să descopere minunata lume a calculatoarelor. Până acum, vârstnicii au învățat să editeze texte în word și să navigheze pe internet cu ajutorul platformei Google. „Ne-am gândit că ar fi bine să îi facem pe bătrânii care vin la noi să fie în pas cu tehnologia informației și de aceea am adus la centru calculatoarele. Este foarte util pentru ei“ a declarat Ani Roșu, șeful Centrul Comunitar al Persoanelor Vârstnice din Slobozia.

Cursurile de informatică sunt gratuite, iar pentru a veni la centru, fiecare beneficiar are un dosar și primește o legitimație de membru. Aceștia nu achită nicio taxă, însă trebuie să respecte câteva reguli. „Pentru a fi primiți în centru, beneficiarii noștri nu au voie să fumeze să consume alcool sau să vină în stare de ebrietate. De asemenea, ei trebuie să păstreze în condiții optime tot ceea ce au aici“ adaugă Ani Roșu.

Din **România liberă**, 24 septembrie 2013, aflăm despre cel mai nou cămin de lux pentru bătrâni, „Rezidența Speranța”, care s-a deschis în localitatea Mihail Kogălniceanu, județul Constanța. Este un centru rezidențial de îngrijire și asistență medicală pentru bătrâni, înființat într-o clădire nouă, amplasată într-o zonă liniștită, cu aer curat și verdeață, dispunând de 2.200 mp construiți și o curte desfășurată pe 2.000 mp. Investiția s-a ridicat la 1,4 milioane euro.

Într-un ambient familial, cu un personal atent selecționat, căminul asigură cazare în regim hotelier, pe timp nedeterminat, patru mese pe zi, supraveghere, îngrijire, asistență permanentă pentru bătrâni atât autosuficienți, cât și non-autosuficienți: cu deficit motor, cu Alzheimer, cu handicap etc. Personalul oferă asistență medicală și socială non-stop. Asistentele medicale, infirmierele și

Îngrijitoarele sunt atent selecționate și au competențe în monitorizarea funcțiilor vitale ale pacienților și supravegherea acestora: administrarea tratamentului medicamentos - conform și numai la indicația medicului; kinetoterapie. Cei mai buni medici specialiști de medicină generală și medicină de urgență oferă evaluare clinică lunară și consult medical ori de câte ori situația o va impune.

Centrul dispune de camere spațioase, de 1, 2, 3 și 4 paturi, dotate cu mobilier nou și utilități la standarde europene: paturi și noptiere cu funcțiuni medicale, sistem de avertizare luminoasă și sonoră lângă fiecare pat, televizor LCD, cablu TV, internet wireless, telefon, baie personală cu duș. „Rezidența Speranța” reprezintă atât locul de tratament, cât și de odihnă și de petrecere a timpului liber prin activități recreative și de divertisment. Sunt organizate evenimente, petreceri, aniversări, cine dansante, seri de cinematografie, activități gastronomice, activități de grădinărit, jocuri, concursuri, sporturi, excursii, deplasări la teatru, circ, operă, vernisaje, muzee.

Costurile aferente serviciilor oferite variază în funcție de nevoia și nivelul de servicii necesare sau solicitate, urmând a se stabili după o evaluare medicală a rezidentului. Ele pot fi negociate în funcție de condițiile de plată, de varianta de cazare aleasă (singur în cameră, doi în cameră, etc.). Prețurile pentru un rezident autosuficient variază între 2.200 și 2.600 de lei /lună. În funcție de starea de sănătate a rezidentului, în cazul în care are nevoie de o îngrijire specială se vor percepe costuri suplimentare.

„Sperăm să punem împreună bazele unei comunități relaxate în care rezidenții noștri să privească vârsta a treia ca un lung prilej de a se bucura de viața”, spun reprezentanții căminului de bătrâni „Rezidența Speranța”.

România Liberă, 30 octombrie 2013, ne informează de faptul că Ministerul Muncii propune majorarea cu 15% a ajutorului pentru veterani și văduve de război. Astfel, persoanele care beneficiază de acest ajutor vor încasa cu 35 de lei mai mult, de la 230 de lei la 265 de lei.

Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (MMFPSPV) a supus dezbaterii publice un proiect de Hotărâre de Guvern prin care propune majorarea cu 15 la sută a ajutorului anual pentru acoperirea unei părți din costul chiriei, energiei electrice și energiei termice pentru nevoi casnice cuvenit veteranilor, văduvelor de război, precum și accidentaților de război în afara serviciului ordonat.

Inițiatorii proiectului de act normativ menționează că de ajutorul anual ar urma să beneficieze 29.936 de persoane, din care 28.349 plătite de MMFPSPV, 810 de Ministerul Apărării Naționale, 775 de Ministerul Afacerilor Interne și două de Serviciul Român de Informații.

Din **România Liberă**, 12 noiembrie 2013, aflăm că Asistența socială, Sănătatea, Transporturile și Educația vor avea, în 2014, cele mai mari bugete de cheltuieli, iar cea mai mare sumă, de trei ori peste nivelul celorlalte domenii, va fi alocată pentru Asigurări și Asistență Socială. La coada clasamentului se vor afla Agricultură, Apărarea și Mediul.

Totalul cheltuielilor bugetare rezervate principalelor domenii și incluse în proiectul de buget pentru anul 2014 se ridică la suma de 231,2 miliarde lei, de la 221,8 miliarde lei în 2013.

Pentru Asigurări și Asistență Socială vor fi alocate 76,3 miliarde lei (de la 73,4 miliarde lei în acest an). Pentru Sănătate vor fi alocate 28,2 miliarde lei (27,8 miliarde lei fără arierate), față de 27,6 miliarde lei în acest an (24,9 miliarde lei fără arierate), în timp ce fondurile pentru celelalte domenii vor fi mult mai mici.

Pentru Transporturi va fi acordat un volum de cheltuieli de 21,9 miliarde lei (de la 19,8 miliarde lei), pentru Educație și Cercetare va fi disponibil un buget de 20,8 miliarde lei (de la 20,6 miliarde lei), pentru Ordine Publică și Siguranță Națională vor fi acoperite cheltuieli de 12,9 miliarde lei, sub bugetul din acest an de 14,4 miliarde lei, iar pentru Administrație Publică centrală și locală vor fi puse la dispoziție 10,1 miliarde lei (de la 9,8 miliarde lei).

Restul domeniilor vor avea un buget de cheltuieli mult mai redus: Locuințe, Servicii și Dezvoltare Publică (7,2 miliarde lei, de la 6,6 miliarde lei), Agricultură și Dezvoltarea Rurală (5,9 miliarde lei, si un buget de 6,3 miliarde lei în acest an), Apărarea (5,5 miliarde lei, de la 5,2 miliarde lei) și Protecția Mediului (5 miliarde lei, de la 4,2 miliarde lei).

Restul domeniilor bugetare (incluzând costuri pentru datoria publică și alte servicii generale) vor avea de împărțit un buget total de 37,1 miliarde lei, de la 33,3 miliarde lei în acest an.

Din **România Liberă**, 12 decembrie, aflăm de faptul că trei localități din Constanța sunt, din decembrie, stațiuni balneare și balneoclimatice. Prin Hotărârea Guvernului nr. 37 a fost acordat statutul de stațiune balneară și balneoclimatică pentru unele localități care dispun de factori naturali de cură. Este vorba despre mai

multe localități din țară, printre care și trei din județul Constanța: Eforie, Mangalia și Năvodari. Printre celelalte se numără Băile Felix, Călimănești, Căciulata, Vatra Dornei, Slănic Moldova, Sângeorz Băi, Băile Tușnad, Sovata, Slănic-Prahova și Ocna Sibiului.

1.4. Alte articole de interes pentru persoanele vârstnice

Evenimentul Zilei, 8 ianuarie 2013 arată o hartă a bătrâneții și a tinereții din România. Scăderea natalității începută în anii '90 și migrația masivă au condus la o creștere accentuată a ratei de îmbătrânire. Muntenii și oltenii sunt cei mai „trecuți” locuitori, ieșenii, cei mai tineri. În prezent, populația peste 65 de ani reprezintă 15% din numărul total de locuitori ai țării. O pondere enormă, în condițiile în care specialiștii vorbesc deja de o populație îmbătrânită demografic atunci când ponderea vârstnicilor depășește 12%. Curentul îmbătrânirii a cuprins România după '90, când „dezlegarea” la avorturi a făcut ca natalitatea să scadă la jumătate imediat după Revoluție. Tendința a continuat în anii următori, iar efectele se văd astăzi, o dată cu îmbătrânirea masivă a populației născute în anii '50 - '60, când natalitatea era în floare. Deficitul a fost adâncit și de migrația tinerilor în străinătate, adică exact acel segment care ar trebui să asigure creșterea demografică. Stimularea natalității și atragerea imigranților ar putea umple acest „gol”, dar cum efectele s-ar vedea abia peste 20 de ani, specialiștii cred că sunt slabe șanse ca problema să fie inclusă pe agenda politică.

Cea mai îmbătrânită regiune, cu o pondere de 16,8% a vârstnicilor, este Muntenia. Conform ultimului recensământ, în două dintre județele acestei regiuni se înregistrează un record național de îmbătrânire: Teleorman, unde ponderea vârstnicilor ajunge la 21,8% și Giurgiu - 18,6%.

Nici celelalte județe din regiune nu stau mai bine la acest capitol: în Călărași, ponderea bătrânilor depășește 17%, iar în Ialomița - 16%. Surprinzător, în topul regiunilor îmbătrânite urmează Oltenia (16,5%), unde rata natalității era ridicată în urmă cu câțiva ani. În județele oltene, ponderea vârstnicilor e peste media națională: Vâlcea - 17,6%, Olt - 17,3%, Dolj - 16,9% și Mehedinți - 16,4%.

La polul opus se află Banatul, Moldova, Transilvania și Capitala, unde ponderea vârstnicilor, deși destul de ridicată, e sub media națională (în jur de 14%). Cele mai „tinere” județe sunt Satu-Mare (12,4%), Iași (12,6) și Constanța (12,6%).

Sociologul Alfred Bulai spune că regiunile țării au fost destabilizate demografic de migrația internă, fenomen prezent încă din comunism. „Oamenii au migrat de la sat la oraș, din zone sărace în zone bogate. Mulți munteni s-au mutat în Capitală, de altfel, aici, toate proiectele mari din comunism au fost făcute cu oameni din provincie. În anii '50, municipiul București avea un milion de locuitori, iar în '89, ajunsese la peste 2 milioane”. Sudul țării a cunoscut însă și o migrație externă masivă în ultimii zece ani. „Oamenii pleacă din zonele sărace, cum este cea sudică. Puțini pleacă din Banat sau Ardeal. Copiii românilor se nasc în alte țări și dobândesc cetățenie acolo, ceea ce e convenabil, mai ales că ajutoarele sunt consistente acolo. În 2008, aveam trei milioane de români în afară” atrage atenția sociologul, care mai spune că și țările occidentale s-au confruntat cu acest fenomen. „În anii '50, vapoare întregi cu italieni și irlandezi plecau în America. Ideea e că deficitul demografic nu se poate rezolva doar prin stimularea natalității, ale cărei efecte s-ar vedea peste 20 de ani, o dată cu integrarea pe piața muncii. Cum nici românii plecați în afară nu pot fi aduși înapoi cu forța, o soluție pe termen scurt ar fi să atragem și noi imigranți”, conchide Alfred Bulai.

În Teleorman, Giurgiu, Buzău sunt concentrați cei mai mulți vârstnici. Județe „tinere” sunt Satu Mare și Constanța

Scăderea bruscă a natalității după Revoluție generează un deficit masiv la bugetul de pensii. În prezent, un salariat contribuie pentru 1,23 de pensionari, iar previziunile sunt sumbre. Când decreștii (născuți între 1966 - 1971) se vor retrage din activitate, vor primi o pensie de doar 15% din ultimul salariu, estimează vicepreședintele Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, Ion Giurescu.

Sistemul de contribuții în conturi individuale e o soluție fezabilă, susține acesta. „După 20 de ani, sumele economisite se vor dubla, iar după 40 de ani de contribuție, vor fi de patru ori mai mari decât contribuțiile”. Regiunile cu cel mai mare număr de pensionari sunt Muntenia (740.230) și Moldova (703.168).

Din **Adevărul**, 19 februarie 2013, aflăm că România se află la finalul clasamentului european privind speranța de viață, conform ultimului raport OECD Health Data. Deși românii trăiesc cu 13 ani mai mult decât în anii '70, ei trăiesc totuși în prezent cu 5 ani mai puțini decât europenii.

Pe primul loc în clasament se situează Elveția cu peste 80 de ani speranță de viață, urmată îndeaproape de Islanda și Italia. Țările vecine, Ungaria (73,3 ani) și

Bulgaria (72,8 ani), deși sunt sub media europeană se situează deasupra României (72,7 ani), iar Lituania (71,1 ani) și Letonia (70,9) sunt pe ultimele locuri și singurele țări unde speranța de viață este mai mică decât a românilor.

„Speranța de viață scăzută a românilor se justifică și prin faptul că România se află pe ultimele locuri și la alte capitole ale Sănătății: alocarea din PIB, cheltuielile cu medicamente sau consumul de medicamente. Românii ar putea ajunge să aibă aceeași speranță de viață ca ceilalți europeni, dacă s-ar investi în mod constant și continuu în sănătate. Mai exact, dacă România va aloca anual 1 - 1,5% din PIB în plus Sănătății, în anul 2020 se va ajunge la nivelul mediu european. Astfel, când România va privi Sănătatea ca pe o investiție și nu ca pe o cheltuială, treptat va crește și speranța de viață a românilor”, a adăugat Sorin Popescu, Coordonator Grup Comunicare Asociația Română a Producătorilor Internaționali de Medicamente.

Din **România Liberă**, 20 Martie 2013, aflăm că românii sunt mai puțini, mai bătrâni, mai falșiți. Scăderea și îmbătrânirea populației pune presiune pe bugetul de stat, încetinește economia și crește dependența de capitalul străin pentru finanțarea deficitelor sunt de părere analiștii BCR.

Unul din 7 români are peste 65 de ani în prezent, iar în lipsa unui salt al natalității (acum avem 1,2 copii la o femeie, față de peste 2 în Franța sau Irlanda ori 1,6 media la nivelul UE) raportul va ajunge la 1 la 3 în 2060. Dacă în 1990 la fiecare salariat erau 0,4 pensionari, în acest moment raportul este de un salariat la 1,2 pensionari iar în 2060 vor fi 1,5 pensionari la fiecare salariat. Presiunea maximă pe sistemul de pensii va fi după 2035, când decreștii încep să se pensioneze în masă. Scăderea și îmbătrânirea populației încetinește creșterea economică ceea ce pune presiune pe bugetul statului (deficitele sistemului de pensii sunt în creștere) și accentuează nevoia de capital străin.

Tot din **România Liberă**, 22 aprilie 2013, aflăm că Eurostat confirmă ieșirea României din procedura de deficit bugetar excesiv.

Deficitul bugetar se încadrează, astfel, sub pragul de 3%, condiție care trebuie îndeplinită pentru ieșirea țării din procedura de deficit bugetar excesiv, arată date prezentate de Eurostat.

Datele privind deficitul bugetar au fost furnizate biroului de statistică al UE, Eurostat, de către autoritățile din România.

"Eurostat nu are rezerve asupra datelor raportate de statele membre", se arată într-un comunicat al biroului de statistică. Datele prezentate de Eurostat se

bazează pe primele cifre raportate în acest an de statele membre pentru anii 2009-2012, în scopul aplicării procedurii de deficit excesiv.

Ministerul Finanțelor Publice anunța într-un comunicat la începutul anului că autoritățile române vor notifica Comisia Europeană până la 1 aprilie că deficitul calculat al României a fost mai mic de 3% din PIB anul trecut, dacă valorile preliminare ale execuției bugetare urmau să se confirme, iar în mai - iunie Ecofin ar putea adopta decizia finală de abrogare a deficitului excesiv.

Comisia Europeană va analiza posibilitatea ca România să aibă o tendință clară pe termen mediu de a menține deficitul sub limita de 3% din PIB, după care ar putea recomanda Ecofin abrogarea procedurii deficitului excesiv în România, iar în lunile mai - iunie s-ar putea adopta decizia finală în acest sens.

La sfârșitul anului trecut, 20 din cele 27 de țări membre ale UE se aflau în procedura de deficit excesiv, cu excepția Bulgariei, Estoniei, Germaniei, Finlandei, Maltei, Luxemburgului și Suediei.

Potrivit procedurii de deficit excesiv, deficitul bugetar este calculat ca împrumuturi nete ale întregului sector guvernamental - autorități centrale, locale și fonduri de asigurări sociale.

Bugetul general consolidat a înregistrat anul trecut un deficit calculat de 2,5% din PIB, ușor peste obiectivul stabilit cu Fondul Monetar Internațional.

Din **România Liberă**, 14 iunie 2013, aflăm că numărul pensionarilor din România este în scădere față de 2012.

Numărul mediu de pensionari în primul trimestru din acest an a fost de 5,433 de milioane, în scădere cu 22.000 față de ultimul trimestru din 2012, iar pensia medie a fost 795 de lei, mai mare cu 1,1% față de trimestrul patru al anului trecut, potrivit Institutului Național de Statistică (INS).

În primul trimestru din acest an, comparativ cu perioada similară din 2012, numărul mediu de pensionari a scăzut cu 98.000, iar pensia medie lunară a fost mai mare cu 3,8 la sută, informează vineri INS, într-un comunicat de presă.

Pensionarii de asigurări sociale au deținut, în primul trimestru, ponderea majoritară (99,9%) în numărul total de pensionari, iar pensionarii de asigurări sociale de stat au reprezentat 86,3% în totalul celor de asigurări sociale.

Pensia medie de asigurări sociale de stat a fost de 800 de lei în primul trimestru, fiind înregistrate discrepanțe semnificative în profil teritorial, diferența dintre

valoarea minimă și cea maximă fiind mai mare de 350 de lei (641 de lei în județul Giurgiu, față de 1.010 lei în București), a mai arătat INS.

Pe categorii de pensii, numărul pensionarilor pentru limită de vârstă a fost preponderent (72,4%) în cadrul pensionarilor de asigurări sociale. Pensionarii cuprinși în categoriile de pensii anticipată și anticipată parțial au reprezentat 2,2%.

"Indicele pensiei medii reale pentru trimestrul I 2013, față de trimestrul precedent, calculat ca raport între indicele pensiei nominale și indicele prețurilor de consum a fost de 98,6%.", a precizat INS.

Numărul total al beneficiarilor prevederilor OUG nr.6/2009 privind instituirea pensiei sociale minim garantate (indemnizație socială, în prezent) a fost de 560.500 de persoane, dintre care 396.600 din sistemul asigurărilor sociale de stat, reprezentând 8,5% din totalul pensionarilor din această categorie, și 163.900 din rândul pensionarilor proveniți din fostul sistem pentru agricultori, reprezentând 28,1% din totalul acestora.

România Liberă, 30 iulie 2013, anunță faptul că Guvernul a avizat reducerea taxei pe valoarea adăugată la pâine la 9%, de la 1 septembrie, impactul negativ al măsurii urmând să fie compensat prin creșterea tot din septembrie a accizelor la alcool și introducerea de accize la bunuri de lux.

Premierul Victor Ponta a afirmat că experții FMI sunt în continuare sceptici legat de impactul favorabil al acestei măsuri în ceea ce privește scăderea evaziunii fiscale, dar au acceptat scăderea TVA.

El a precizat că va solicita asociațiilor producătorilor de pâine să demonstreze într-un termen „rezonabil” că reducerea TVA, care nu va fi prevăzută ca o măsură temporară, va contribui la diminuarea evaziunii fiscale, arătând că eșecul acestui proiect obținut extrem de dificil va bloca extinderea unei reduceri de TVA și în alte domenii.

Premierul a mai declarat că fiecare cetățean care cumpără o pâine trebuie să ceară un bon fiscal, deoarece în sens contrar reducerea TVA la pâine va însemna doar „pagubă în buget”, iar Guvernul va rămâne singur în demersul de reducere a evaziunii fiscale.

Din **România Liberă**, 3 august 2013, aflăm că ne așteaptă o ploaie de impozite și taxe de la 1 ianuarie 2014, se arată în scrisoarea de intenție a Guvernului României pentru un nou acord cu Fondul Monetar Internațional. Documentul e sărac

în măsuri de relansare economică, dar bogat în noi biruri care vor fi puse, anul viitor, pe capul românilor.

În documentul redactat de Guvern pentru încheierea unui nou acord cu FMI, nu apare nici măcar o pagină despre măsurile vehiculate de ministrul finanțelor, Daniel Chițoiu, pentru relansarea economică. Ne putem lua deci adio de la posibilitatea reducerii contribuțiilor sociale plătite de angajatori sau de la revenirea TVA la 19%, față de 24% cât este în prezent. În schimb, apar multe taxe și impozite noi. Biruri pe care le vor suporta românii care au cât de cât un loc de muncă stabil sau cei care au o proprietate în plus. Potrivit noilor măsuri pe care Guvernul s-a angajat să le implementeze, toți cei care obțin venituri din chirii vor fi obligați ca de la 1 ianuarie 2014 să plătească contribuții la sănătate și pensii din aceste câștiguri. Pentru a reglementa acest aspect, Guvernul va emite în septembrie o ordonanță de urgență.

Tot de la anul, independent de tipul de contract pe care îl au cu angajatorii, salariații vor plăti contribuții sociale în quantum egal. Nu vor mai fi deci diferențe în modul de calcul al taxelor datorate statului pentru sănătate și pensii, indiferent că angajații sunt plătiți pe carte de muncă sau pe contracte de drepturi de autor. Același regim va fi aplicat și celor care obțin venituri din activități independente.

De asemenea, vom avea și o nouă formă de impozitare a locuințelor. Clădirile vor fi impozitate în funcție de modul în care sunt folosite. Adică locuințele date spre închiriere vor fi taxate mai mult decât cele folosite drept reședință de domiciliu.

Românii care vor dori să-și cumpere o locuință prin programul Prima Casă, vor putea contracta împrumuturi doar în moneda națională. Singura veste bună care rezultă din noile măsuri fiscale îi vizează pe românii asistați social. Din 2014 va crește venitul minim garantat dar și ajutorul acordat familiilor cu probleme pentru plata facturilor la electricitate.

În **Evenimentul Zilei**, 13 septembrie 2013, apare un articol din care aflăm că în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut numărul pensionarilor înregistrați în România este mai mic cu 80.000, ajungând la 5,4 milioane de persoane. În același timp, pensia medie lunară a ajuns la 807 lei, în creștere cu 4,9%, arată datele INS.

În aprilie-iunie 2013 numărul mediu de pensionari a fost de 5.413.000 persoane, cu 1,45% mai mic față de aceeași perioadă a anului trecut. În număr de

persoane această scădere se ridică la 80.000. Totodată, față de primul trimestru al acestui an numărul s-a redus cu 20.000.

Valoarea medie a pensiei lunare a fost, în trimestrul II 2013, de 807 lei, mai mare cu 4,9% față de același trimestru al anului precedent, și cu 1,5% față de trimestrul I 2013.

Pensionarii de asigurări sociale dețin ponderea majoritară (99,9%) în numărul total de pensionari. Pensionarii de asigurări sociale de stat reprezintă 86,5% în totalul celor de asigurări sociale.

Datele INS relevă faptul că, în perioada aprilie - iunie 2013, pensia medie de asigurări sociale de stat a fost de 812 lei, cu discrepanțe semnificative în profil teritorial, ecartul dintre valoarea minimă și cea maximă depășind 350 de lei (650 de lei în județul Giurgiu față de 1.026 lei în București).

Pe categorii de pensii, numărul pensionarilor pentru limită de vârstă a fost preponderent (72,6%) în cadrul pensionarilor de asigurări sociale, în timp ce pensionarii cuprinși în categoriile de pensii anticipată și anticipată parțial au reprezentat 2,1%.

Indicele pensiei medii reale pentru trimestrul II 2013, față de trimestrul precedent, calculat ca raport între indicele pensiei nominale și indicele prețurilor de consum, a fost de 100,9%. În plus, numărul total al beneficiarilor prevederilor OUG nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minim garantate (actual - indemnizație socială), în trimestrul II 2013, a fost de 537.000 persoane, din care: 383.000 persoane din sistemul asigurărilor sociale de stat (8,2% din totalul pensionarilor din această categorie) și 153.900 persoane din rândul pensionarilor proveniți din fostul sistem pentru agricultori (27% din totalul acestora).

Adevărul, 11 octombrie 2013, Casa Națională de Pensii Publice (CNPP) a reamintit pensionarilor că în septembrie s-a încheiat perioada de restituire de către stat a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate ce le-au fost reținute ilegal în perioada 1 ianuarie 2011 - 30 aprilie 2012 și, ca atare, din octombrie, pe taloanele de pensie nu vor mai apărea sume de restituit.

Din **România Liberă**, 14 noiembrie 2013, aflăm că premierul Victor Ponta a declarat că Produsul Intern Brut al României din 2014 va fi cel mai mare de după Revoluția din 1989.

"Am construit bugetul în discuțiile cu partenerii internaționali de la o prognoză de creștere de 1.6% care a fost rectificată până la 2.2%. Ultimele date

arată o creștere a economiei de 2.7%, cea mai mare creștere din ultimii ani. Această creștere nu a fost realizată doar datorită Agriculturii. Agricultura a contribuit doar cu 1% din această creștere. Închidem o perioadă de scădere a României. În 2014 vom avea cel mai mare PIB de după Revoluție", a declarat Victor Ponta.

Premierul a prezentat obiectivele îndeplinite din 2013: "cheltuieli crescute cu 14 miliarde, am plătit arieratele din sănătate, salariul minim a crescut cu 15%, pensiile au beneficiat de o creștere pentru prima dată în ultimii 3 ani, inflația a scăzut, deficitul bugetar a scăzut la 3% din PIB. Unul dintre cele mai importante obiective a fost creșterea absorbției de fonduri europene care a crescut de la 3 la 26%. Încrederea în economia românească s-a reflectat în cele mai mici dobânzi pe care le plătește statul român la credite. PIB-ul a ajuns înapoi, în cifre nominale, la nivelul din 2008. Cred că Guvernul și-a îndeplinit aproape toate obiectivele pe care și le-a asumat".

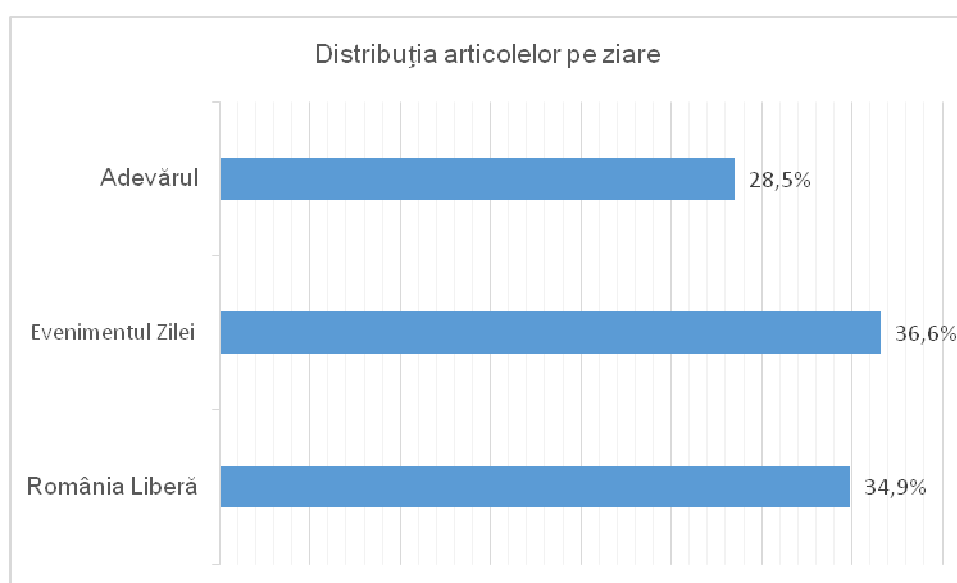
"Rămânem cu venituri bugetare de 38% din PIB. Media europeană este de 46%. Acest lucru se datorează faptului că povara bugetară din România este una dintre cele mai scăzute din UE. Păstrăm un sistem de fiscalitate redus, ceea ce înseamnă un buget redus", a anunțat Victor Ponta.

Statistica articolelor în publicațiile on-line din România

2.1. Distribuția articolelor pe ziare

În perioada ianuarie-decembrie 2013, din analiza celor trei cotidiene „România Liberă”, „Evenimentul Zilei” și „Adevărul” - ediție on - line, s-a alcătuit o bază de date cu 404 articole, care au prezentat interes pentru persoanele vârstnice.

Figura nr.1

Constatăm că din totalul articolelor cuprinse în baza de date, 28.5% au apărut în ziarul „Adevărul”, 36.6% au fost în ziarul „Evenimentul Zilei”, iar 34.9% în „România Liberă”. (Tabel nr.1).

Față de anii precedenți, când cele mai multe articole de interes pentru persoanele vârstnice apăreau în România Liberă, anul acesta ziarul cu cel mai ridicat procent de articole este „Evenimentul Zilei”.

2.2. Distribuția articolelor pe domenii de interes

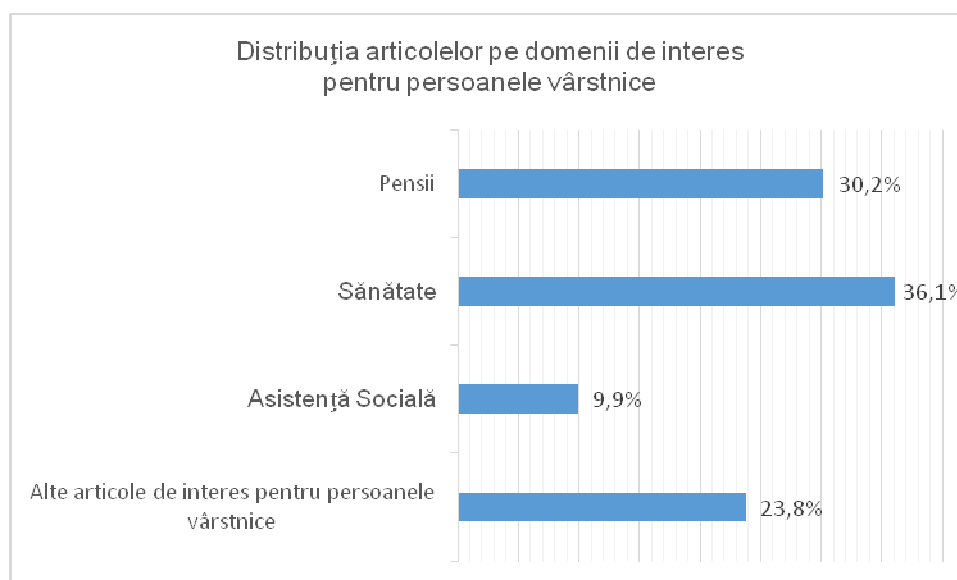
Pentru analiza articolelor, selectate în baza de date, s-a folosit o clasificare a acestora pe domenii pentru a putea prelucra informațiile și în același timp pentru a urmări frecvența articolelor referitoare la vârstnici și pensionari pe parcursul întregului an.

Astfel, am utilizat următoarea clasificare: **pensii** (toate articolele referitoare la pensii, indexarea acestora, recalculare, legislație etc.), **sănătate** (articole referitoare la sănătatea populației, asistența medicală, rețeta electronică, spitale, medicamente, etc.), **asistență socială** (articole referitoare la asistența socială a persoanelor vârstnice, bilete de tratament, îngrijirea la domiciliu, ajutoare pentru persoanele vârstnice, etc.), **alte articole de interes pentru persoanele vârstnice** (majorarea prețurilor alimentelor; majorarea prețurilor la servicii, întreținere, căldură, apă, gaz, energie; pensionari în sărăcie etc.).

Trebuie precizat faptul că articolele analizate, nu se referă strict la vârstnici și pensionari. Deși unele dintre aceste articole sunt de interes general, s-a considerat că afectează și nivelul de trai al acestei categorii de populație.

Analizând frecvența pe domenii, se constată că în anul 2013, ponderea cea mai mare al articolelor este pe domeniul Sănătății (36.1%), urmat de pensii cu 30.2%. Pe domeniul Asistență Socială au apărut cele mai puține articole - doar 9.9%, iar Alte articole de interes pentru persoanele vârstnice 23.8% (Tabel nr. 2).

Figura nr.2

Făcând o comparație cu anul 2011 și anul 2012, se constată că, în anul 2013 a avut loc o creștere a numărului de articole pe domeniul *Alte articole de interes pentru persoanele vârstnice*, astfel în anul 2011 au fost 15.1%, iar în anul 2012 - 14.1% din totalul articolelor, în timp ce în anul 2013 s-a înregistrat 23.8%. În schimb, s-a constatat o scădere

pe domeniile *Pensii și Asistență socială*. O pondere asemănătoare, fără a avea o diferență majoră, se înregistrează pe domeniul Sănătate.

Privind în ansamblu această analiză comparativă, procentele sunt diferite, ceea ce înseamnă că în acest an, au avut loc schimbări semnificative referitoare la domeniile de interes studiate.

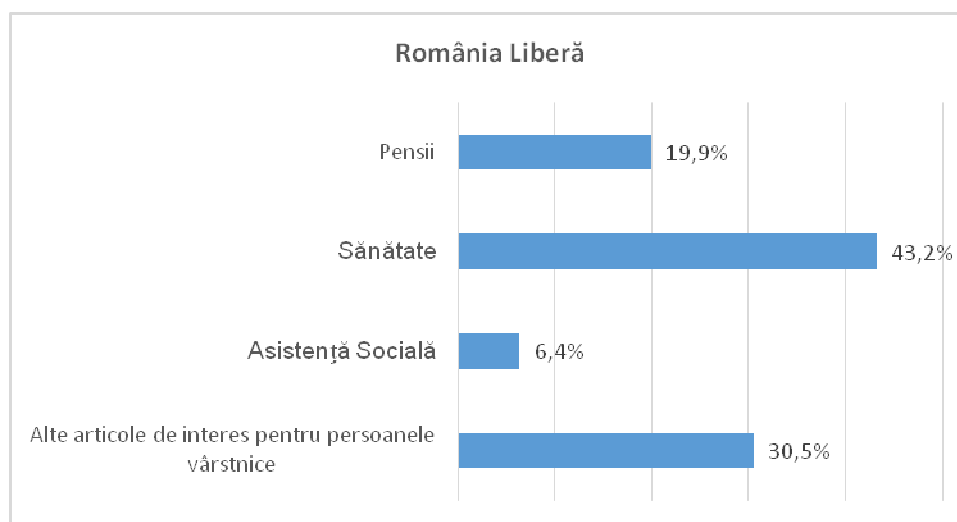
Tabel nr. 1 Analiză comparativă a distribuției articolelor pe domenii de interes

Anul	Pensii	Sănătate	Asistență Socială	Alte articole de interes pentru persoanele vârstnice
2011	32.2%	39.5%	13.2%	15.1%
2012	36.5%	35.9%	13.5%	14.1%
2013	30.2%	36.1%	9.9%	23.8%

Trecând la analiza pe domenii a articolelor publicate de către fiecare ziar în parte, situația se prezintă după cum urmează:

Articolele din „România Liberă” reprezintă 34.9% (141 de articole) din total. Aceste articole împărțite pe domenii, au următoarele ponderi: 19.9% pensii, 43.2% sănătate, 6.4% asistență socială și 30.5% alte articole (Figura nr. 3).

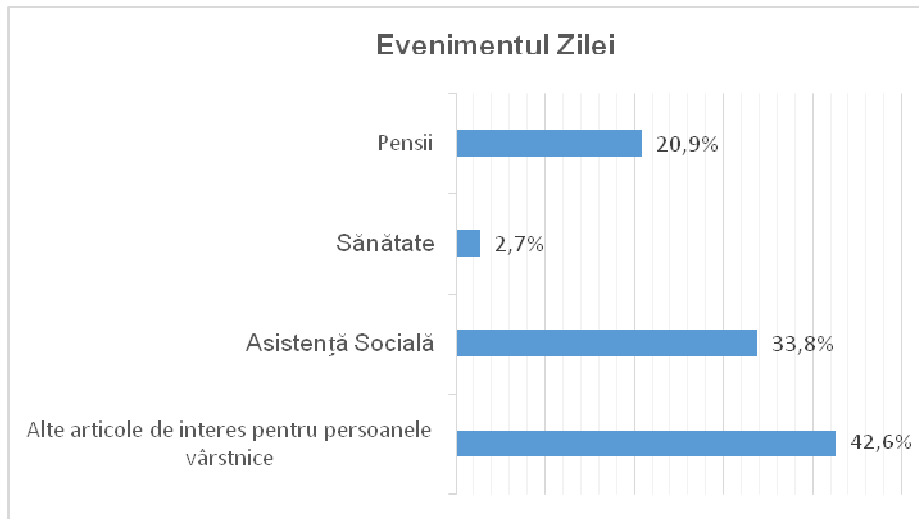
Figura nr. 3

Referitor la „Evenimentul Zilei”, articolele publicate în acest ziar reprezintă 36.6% din total, respectiv 148 articole.

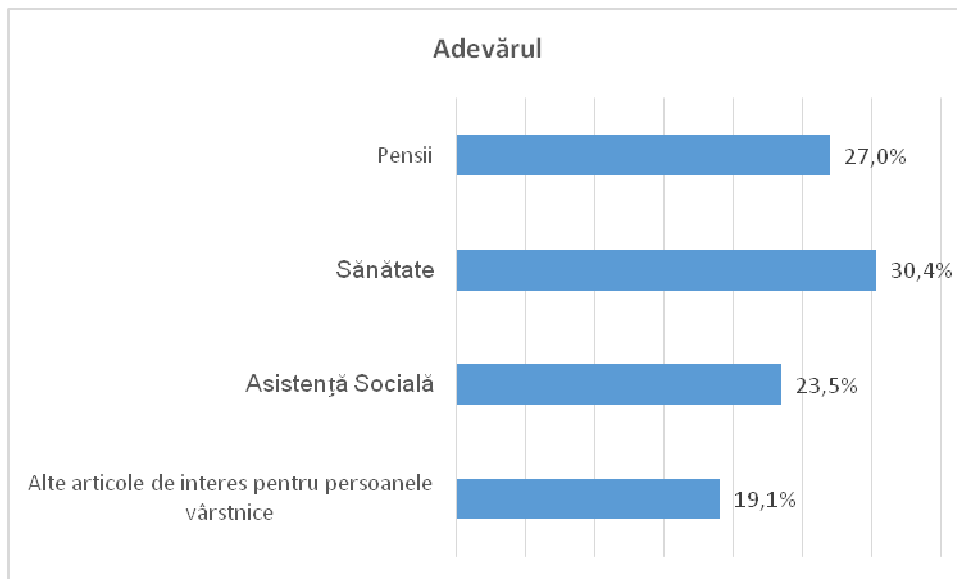
Pe domenii : 42.6% se referă la pensii, 33.8% la sănătate, 2.7% la asistență socială și 20.9% la alte articole (Figura nr. 4).

Tabel nr.4

Articolele din „Adevărul” reprezintă 28.5% (115 articole) din total. Aceste articole împărțite pe domenii au următoarele ponderi: 27.0% pensii, 30.4% sănătate, 23.5% asistență socială și 19.1% alte articole. (Tabel nr. 5)

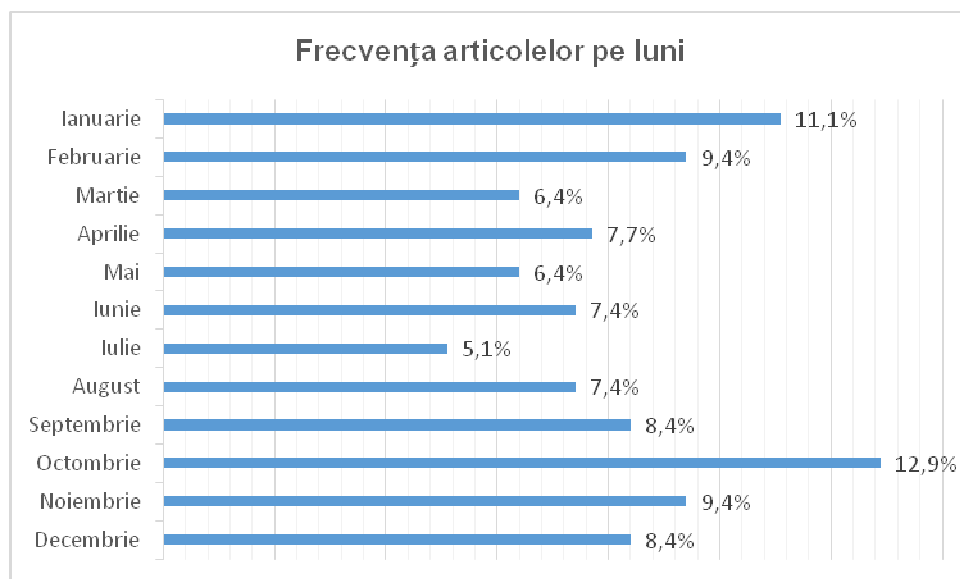
Tabel nr.5

2.3. Frecvența publicării articolelor în intervalul ianuarie - decembrie 2013

În decursul anului 2013, cele mai multe articole din cele trei cotidiene analizate au apărut în luna octombrie, respectiv cu o pondere de 12.9%, urmată de luna ianuarie cu 11.1% (astfel în luna octombrie au fost publicate 52 articole, iar în luna ianuarie 45 articole). Așa cum se constată și din tabelul nr. 8, în luna iulie au fost publicate cele mai puține articole de interes pentru pensionari și persoanele vârstnice.

Tabel nr. 8

Sumarul evenimentelor din anul 2013, în ceea ce privește problemele persoanelor vârstnice:

- La începutul anului 2013, pensiile au fost majorate cu 4%, iar punctul de pensie a ajuns la 762 de lei;
- În octombrie 2013, Casa Națională de Pensii Publice (CNPP) a reamintit pensionarilor că în luna septembrie a.c. s-a încheiat perioada de restituire de către stat a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate ce le-au fost reținute ilegal în perioada 1 ianuarie 2011-30 aprilie 2012;
- În 2014, pensiile, cu excepția celor speciale, vor fi indexate cu 3,76%;
- Un proiect de lege al Ministerului Muncii arată că vârsta standard de pensionare va fi de 65 de ani atât pentru femei, cât și pentru bărbați, începând din 2035;
- Începând cu 1 ianuarie 2013, toate farmaciile eliberează medicamente în baza rețetelor electronice;
- Structurat pe mai multe capitole, proiectul pachetului serviciilor medicale de bază vizează medicina primară, de ambulatoriu și de spital, dar și asistența comunitară și medicina dentară, stabilind serviciile de care beneficiază toți cetățenii, indiferent dacă sunt asigurați sau nu;
- Și anul acesta, pensionari cu venituri sub 400 de lei și veteranii de război, au primit alimente de la Uniunea Europeană;
- Ministerul Muncii a propus, în toamnă, majorarea cu 15% a ajutorului pentru veterani și văduve de război. Astfel, persoanele care beneficiază de acest ajutor vor încasa cu 35 de lei mai mult, de la 230 de lei la 265 de lei;
- Tot în anul 2013, Eurostat a confirmat ieșirea României din procedura de deficit bugetar excesiv. Deficitul bugetar s-a încadrat sub pragul de 3%, condiție care trebuia îndeplinită pentru ieșirea țării din procedura de deficit bugetar excesiv;
- Guvernul a avizat reducerea taxei pe valoarea adăugată la pâine la 9%, de la 1 septembrie a.c., impactul negativ al măsurii urmând să fie compensat prin creșterea tot din septembrie a accizelor la alcool și introducerea de accize la bunuri de lux;

- În comparație cu aceeași perioadă a anului trecut numărul pensionarilor înregistrați în România este mai mic cu 80.000, ajungând la 5,4 milioane de persoane.

După cum se observă, problemele persoanelor vârstnice, deosebit de diversificate, au fost mediatizate de presă, ceea ce înseamnă că factorii de decizie ar trebui să ia măsuri care să conducă permanent la ridicarea nivelului de trai a acestei categorii de populație.

De asemenea, se constată că presa utilizează foarte puțin publicarea de interviuri pe diverse teme cu persoane vârstnice, cu reprezentanții organizațiilor de pensionari, cu membrii Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice, situație în care s-ar putea lărgi apreciabil paleta de probleme a acestei categorii sociale ce ar trebui să stea în agenda de lucru a Guvernului și a instituțiilor din administrația publică cu atribuții și responsabilități în domeniu.

Sistemele naționale de pensii și de sănătate prezintă disfuncționalități și numeroase deficiențe cu repercusiuni grave asupra persoanelor vârstnice, aspecte tratate insuficient de către presă. Din această cauză măsurile corective, atât de necesare, nu se aplică sau se aplică cu mare întârziere de către Guvern, aspect ce conduce la nemulțumire în rândul pensionarilor.

Propuneri

Presa, dar și emisiunile on-line, pot avea un rol important în plan social, cu condiția să illustreze permanent și în detaliu aspecte concrete privind situația persoanelor vârstnice.

Este necesar ca titlurile articolelor să prezinte un mesaj clar care să determine organele responsabile în soluționarea favorabilă a cazurilor sociale în care sunt implicate pensionarii și persoanele vârstnice.

Considerăm că este necesar ca fiecare articol referitor la vârstnici să conducă la deschiderea unui canal de comunicare între această categorie de populație și instituțiile guvernamentale sau după caz locale, care prin recepționarea mesajului să reacționeze la eliminarea situațiilor necorespunzătoare.

În calitate de receptori, instituțiile guvernamentale și locale, este necesar să prezinte efectul mesajului și al măsurilor realizate. În aceste condiții se impun a fi luate în seamă o serie de măsuri pentru îmbunătățirea rolului jucat de presă în ameliorarea condițiilor de viață a persoanelor vârstnice, pentru a căror efect pozitiv propunem:

- ✓ extinderea ariei de analiză la toate cotidienele care au tiraje mari;
- ✓ realizarea periodică de analize pe diverse teme punctuale care privesc persoanele vârstnice abordate în articolele din presă;
- ✓ întărirea comunicării dintre Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice prin Secretariatul Tehnic și departamentele sociale ale principalelor cotidiene, pentru o mai bună identificare și abordare a problemelor persoanelor vârstnice și o mai bună încadrare în pagină, pentru o mai facilă vizionare și citire a acestora;
- ✓ organizarea unor întâlniri cu reprezentanții Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, precum și cu cei ai Ministerului Sănătății la care presa să fie informată cu privire la rolul pe care trebuie să-l asigure aceste instituții centrale potrivit recomandărilor Adunării Mondiale a Persoanelor Vârstnice.
- ✓ invitarea reprezentanților organizațiilor centrale ale pensionarilor la conferințe de presă pentru a aduce în atenția opiniei publice problemele majore cu care se confruntă marea majoritate a persoanelor vârstnice;

✓ diseminarea informațiilor cu privire la realizări pozitive din viața persoanelor vârstnice și evidențierea acțiunilor reușite ce vizează persoanele din vârsta a treia.

**Director general,
Marius Augustin Pop**

**Șef birou „Analize și studii”,
Alina Letiția Matei**

**Expert,
Elena Georgiana Cojocaru**

Bibliografie

- Colecția de articole din ziarele „Adevărul”, „Evenimentul zilei” și „România Liberă” din perioada 1 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2013.

- Petre Crăciun, *Presa on-line, „fratele cel mic,, al presei tradiționale?*, 2013, <http://www.optimalmedia.ro/editorial/presa-on-line-fratele-cel-mic-al-presei-tradi%C8%9Bionale/78>

- Pension Reform in Central and Eastern Europe in times of crisis, austerity and beyond, Edited by Kenichi Hirose, 2011